

Deiliskráning á Þinghúshöfða í Stykkishólmi

Ragnheiður Gló Gylfadóttir

FS451-10061
Fornleifastofnun Íslands
Reykjavík
2010

Myndin er af leifum Odds fjóss 265:202

© Fornleifastofnun Íslands 2010
Bárugötu 3
101 Reykjavík
Sími: 551 1033
Fax: 551 1047
Netfang: fsi@instarch.is
Heimasíða: www.instarch.is

Efnisyfirlit

Efnisyfirlit	3
1. Inngangur.....	4
2. Saga fornleifaskráningar og löggjöf.....	5
3. Fornleifaskrá.....	7
4. Niðurstöður.....	24
5. Hnitaskrá ISN93.....	27
Heimildir.....	28
Viðaukar	29

1. Inngangur

Að ósk Stykkishólmsbæjar, var í nóvember og desember 2010 gerð deiliskráning á svokölluðum Þinghúshöfða vegna fyrirhugaðra breytinga á aðalskipulagi Stykkishólms. Deiliskipulagssvæðið er 2,4 ha stórt og innan þess er gömul íbúðahúsabyggð. Markmið deiliskipulagstillögunar er: „að móta ramma sem leyfir íbúum að aðlaga svæðið að þörfum nútímans en heldur samtímis í yfirbragð og ytra rými hverfisins, með áherslu á verndun og varðveislu gamla byggðakjarnans”, líkt og segir á heimasíðu Stykkishólms.¹

Undirbúningur að skráningunni hófst í nóvember 2010 með heimildasöfnun um fornleifar á svæðinu. Stykkishólmur byggðist upp í landi Grunnasundsness og við heimildaúttekt var m.a. var farið yfir fornar heimildir s.s. Íslenskt fornbréfasafn, Íslendingasögur, Jarðabækur ofl. en einnig yngri heimildir s.s. byggðasögu Stykkishólms, og örnefnaskrár. Við þá úttekt sem hér birtist var einblínt á svæðið innan deiliskipulagsreitsins. Fornleifaskráningin var unnin af Ragnheiði Gló Gylfadóttur, fornleifafræðingi hjá Fornleifastofnun Íslands ses, á tímabilinu 15. nóvember til 5. desember 2010. Við vettvangsúttekt var gengið um allt deiliskipulagssvæðið, og allar mannvistarleifar, hús og aðrar fornleifar skráðar, þær ljósmyndaðar og tóftir/þústir teiknaðar ef eitthvað var að finna.

Skýrsla þessi er byggð upp á svipaðan hátt eins og aðrar skýrslur Fornleifastofnunar um fornleifaskráningu. Í skýrslunni er sagt í stuttu máli frá löggjöf um minjavernd og sögu fornleifaskráningar (2. kafli) og í kjölfarið fylgir skrá yfir fornleifar innan deiliskipulagsreitsins (3. kafli). Að lokum eru svo helstu niðurstöður skráningarinnar dregnar saman (4. kafli). Aftast í skýrslunni er hnitaskrá og fornleifakort sem sýnir dreifingu minjastaðanna.

¹ Sjá slóðina: <http://www.stykkisholmur.is/mannlif/tidindi/nr/102070/>

2. Saga fornleifaskráningar og löggjöf

Hátt á aðra öld er liðið síðan skráning fornleifa hófst á Íslandi en þó er enn langt í land að til sé heildstæð skrá um fornleifar á Íslandi. Á síðustu áratugum 19. aldar voru margir minjastaðir kannaðir á vegum Hins íslenska fornleifafélags, einkum staðir sem á einn eða annan hátt tengdust fornsögum og sögu þjóðveldisins. Eftir aldamótin 1900 dró úr fornleifakönnun á vegum félagsins og var þráðurinn ekki tekinn upp að nýju fyrr en um og eftir 1980.

Skoðanir manna á því hvað teljast fornleifar hafa breyst mikið á þessum tíma. Byggingar sem voru hversdagslegar fyrir hundrað árum eru nú orðnar minjar um horfna lífshætti. Skilningur hefur vaknað á nauðsyn þess að skrá upplýsingar um slíkar minjar og vernda þær fáu sem eftir eru fyrir komandi kynslóðir. Nauðsynlegra upplýsinga um gerð og ástand fornleifa er aðeins hægt að afla með vettvangsathugun, og við það er venjulega átt með hugtakinu fornleifaskráning (ýmist aðal- eða deiliskráning). Til þess að vettvangsathugun komi að fullu gagni verður þó fyrst að taka saman ýmsar upplýsingar, bæði skriflegar og munnlegar, sem vísa á minjastaði og geta gefið vísbendingar um hlutverk mannvirkjaleifanna (svæðisskráning).

Á undanförnum árum hafa verið gerðar breytingar á löggjöf um verndun fornleifa og hefur eftirlit með framkvæmd laganna verið aukið. Samkvæmt 10. grein þjóðminjalaga (nr. 107, 2001), eru allar fornleifar á Íslandi friðhelgar: „Fornleifum má enginn, hvorki landeigandi, ábúandi né nokkur annar, spilla, granda né breyta, ekki heldur hylja þær, laga né aflaga né úr stað flytja ...“ Er þessi fornleifakönnun í anda þeirra markmiða sem sett hafa verið þessari löggjöf. Mat á áhrifum framkvæmda á fornleifar gerir kröfur um fjölþætta athugun á heimildum og vettvangsrannsókn, enda er skilgreining á fornleifum í þjóðminjalögum víðtæk. Til fornleifa teljast hvers kyns leifar fornra mannvirkja og annarra staðbundinna minja sem menn hafa gert eða mannaverk eru á, svo sem:

- a. búsetulandslag, byggðaleifar, bæjarstæði og bæjarleifar ásamt tilheyrandi mannvirkjum og öskuhaugum, húsaleifar hvers kyns, svo sem kirkna, bænahúsa, klaustra og búða, leifar af verbúðum, naustum, verslunarstöðum og byggðaleifar í hellum og skútum;
- b. vinnustaðir þar sem aflað var fanga, svo sem leifar af seljum, verstöðvum, bólum, mógröfum, kolagröfum og rauðablæstri;
- c. gömul tún- og akurgerði, áveitumannvirki og leifar eftir veiðar til sjávar og sveita;

- d. gamlir vegir, stíflur, brýr, vatnsvöð, varir, hafnir og bátalægi, slippir, ferjustaðir, kláfar, vörður og vitar og önnur vega- og siglingamerki ásamt kennileitum þeirra;
- e. virki og skansar og önnur varnarmannvirki;
- f. gamlir þingstaðir, meintir hörgar, hof og vé, brunnar, uppsprettur, álagablettir og aðrir staðir og kennileiti sem tengjast siðum, venjum, þjóðtrú eða þjóðsagnahefð;
- g. áletranir, myndir eða önnur verksummerki af manna völdum í hellum eða skútum, á klettum, klöppum eða jarðföstum steinum og minningarmörk í kirkjugörðum;
- h. haugar, dysjar og aðrir greftrunarstaðir úr heiðnum eða kristnum sið;
- i. skipsflök eða hlutar úr þeim.

Minjar 100 ára og eldri teljast til fornleifa, en heimilt er þó að friðlýsa yngri minjar.

Það er skýrt af þessari skilgreiningu að fornleifar eru ekki aðeins öll mannvirki heldur einnig staðir sem á einn eða annan hátt tengjast menningu og atvinnuvegum, hvort heldur sem er vöð eða álagablettir. Þessari skilgreiningu er fylgt við hefðbundna fornleifaskráningu.

Ef mannvistarleifar sem falla undir ofangreinda skilgreiningu finnast á fyrirhuguðu framkvæmdasvæði, þá þarf að leita heimildar til að hreyfa við þeim. Í 13. gr. Þjóðminjalaga segir m.a.: „Nú finnast fornleifar sem áður voru ókunnar og skal finnandi þá skýra Fornleifavernd ríkisins frá fundinum svo fljótt sem unnt er... Ef fornleifar finnast við framkvæmd verks skal sá sem fyrir því stendur stöðva framkvæmd uns fengin er ákvörðun Fornleifaverndar ríkisins um hvort verki megi fram halda og með hvaða skilmálum.“. Komi til björgunargraftar vegna framkvæmda, ber framkvæmdaaðili þann kostnað sem af því hlýst.

Með hliðsjón af ofangreindum lagaákvæðum, er skylt að geta þeirra takmarka sem eru á meðfylgjandi mati: Þrátt fyrir ítarlega heimildarkönnun og vettvangsathugun eru fornleifar þess eðlis að seint verður skorið úr með fullri vissu að við tiltekna framkvæmd sé engin hætt á að áður óþekktar minjar finnist við jarðrask.

3. Fornleifaskrá

Deiliskipulagsreiturinn sem til úttektar var í Stykkishólmi var allsérstakur fyrir þær sakir að þétt byggð hefur verið innan hans um langt skeið og því teljast fjöldamörg af þeim húsum og mannvirkjum sem þar risu á seinni hluta 19. aldar eða í upphafi 20. aldar í raun til fornleifa. Alls voru skráðir 71 minjastaðir innan deiliskipulagsreitsins og voru flestir þeirra, ef frá eru talin íbúðarhúsin sjálf, horfnir í ýmist umrót sem óhjákvæmilega fylgir þéttbýli.

Sökum eðli þeirra minjastaða sem á reitnum voru reyndist ritröðin Stykkishólmsbók (aðallega bindi I-II), bókin Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og bókin Húsakönnun í Stykkishólmi bestu heimildirnar um fornleifar á svæðinu. Þessar bækur geyma talsverðan fróðleik um byggðina á deiliskipulagsreitnum. Í þeim er að finna ítarlega úttekt á húsum þar og byggingarsögu þeirra sem er oft flókin enda hafa húsin tekið miklum breytingum í tímans rás. Sökum þessara ítarlegu heimilda um gömlu húsin í Stykkishólmi var ekki lögð áhersla á að lýsa arkitektúr húsa innan deiliskipulagsreitsins en í stað þess er vísað í fyrrnefndar bækur sem ítarefni. Í stað þess var meiri áhersla lögð á aðrar minjar á svæðinu, sem ekki hefur verið ritað jafn mikið um. Líkt og segir í kafla 2 eru allar minjar 100 ára og eldri fornleifar í lagalegum skilningi. Í þessari skráningu var ákveðið að skrá allar minjar sem getið er í fasteignamati frá 1916 (sem birt er í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi). Mörg húsanna innan deiliskipulagssvæðisins eru reist á fyrstu árum 20. og aldar mörg af þeim mannvirkjum sem risu við þau (s.s. brunnar) eru líklega á svipuðum tíma þó þeirra sé ekki getið fyrr en árið 1916.

Í fornleifaskráningu er miðað við 50 m skekkjumörk þegar minjastaðir eru hnitsettir. Ef staðsetning minjastaða fellur utan þeirra skekkjumarka eða er óþekkt, eru þeir ekki hnitsettir og þar af leiðandi ekki sýndir á minjakorti.

SN-265 Grunnasundsnes

1708: Jarðardýrleiki: 30 hdr, kóngsjörð. 1847; 30 hdr bændaegn. JÁM V, 318-319.

Jarðarinnar er fyrst getið um 1250: "helgafells ok grunnasunds ness. [j-í fiarðar osinum ut ræðr þat diup er mest er ut til skers þess er þar liggir firir. [en þat a halft hvarr J millum Augrs ok grunnasunds ness ræðr hagagarðr norðan fra sæ upp til miofafiardar. on miofa fiorðr ræðr millum". DI I, 578

1377: : Ásgrímr ábóti á Helgafelli kaupir jarðirnar Hóla í Helgafellssveit og Grunnasundsnes af Kolbeini Benediktssyui fyrir gangandafé og lausafé". DI III, 315

1471: Kaupfestingaebkék Páls Jónssonar og Margrétar Eyjólfsdóttur, Magnússonar." DI V, 555

1688: "Jón Jónsson leyfi til að búa á Höskuldsey eftir foreldra sína og Eyjólfur Ásmundsson leyfi að búa á Nesi við Stykkishólm sína lífsúð í móti venjuleggri afgift." ÍA VI, 400

1701: "Deyði Söfren Matthíasson, landskrifari að Nesi í Helgafellssveit". ÍA, I, 448.

1707: Aðfangadaginn fyrir jól drukkuðu 4 manneskjur í Nesvog í Helgafellssveit; Ásmundur, sem lengi bjó síðar í Nesi, kom fram á brekkuna,." ÍA III, 537

1728: Um haustið seint 1727 gerðist sami millum sýslumannsins Jóhanns Gottorp og madömu Sigríðar hákonardóttur [...] Hann hafði aðsetur sitt að Grunnasundsnesi." ÍA II, 700
 1751: "Halldór deyði í Grunnasundsnesi." ÍA III, 616
 1752: "[Ásmundur Eyjólfsson í Grunnasundsnesi)". ÍA III, 619
 1755: "Nafnkenndir menn deyðu á þessu ári: Jóhann Christofer Gottorp [í Grunnasundsnesi] fyrrum sýslumapur í Snæfellsýslu." ÍA III, 627
 1756: "Einninn Sigríður Salómons dóttir í Grunnasundsnesi." segir í ÍA III, 629
 1732: Jóhann fer fer búferlum frá Grunnasundsnesi og sezt á Þingeyraklaustur." ÍA II, 709
 1918: Tún 4,6 he, garðar 260 m²

SN-265:020 Þinghúshöfði heimild um þingstað 65°04.636N 22°43.704V
 "Í stefnu norðan við Súgandisey á hafnarmynnið gengur Höfðinn lengst í norður. Þar heitir Bókhöfðuhöfði þar sem Amtsbókasafnið stendur nú. (Þinghúshöfði fornt nafn Vörðuhöfði)," segir í örnefnalýsingu Stykkishólms. Mun yngri hús, byggt eftir 1940, stendur nú þar sem þinghúsið/bókasafnið var og þar starfrækt vatnasafn. Líklegt er að mestöll ummerki eldra húss hafi vikið við yngri byggingarframkvæmdir. Í bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi, er kort sem sýnir þau hús sem risin voru 1907 á Stykkishólmi. Bókasafnið er sýnt þar. Þar sem þinghúsið/bókasafnið var, er nú Bókhöfðustígur 19. Brött brekka er til norðurs og austurs niður frá Vatnasafninu, malbikuð gata til suðurs og bakgarður Oddshúss 139 til vesturs. Engin ummerki þinghúss/bókasafns sjást á yfirborði. Í Stykkishólmsbók I segir að þinghúsið/bókasafn hafi verið byggt 1898 og verið bárujárnsklætt timburhús með turni, lágu risi og gaflarnir snéru norður og suður. Á miðri austurhlíðinni var turnbygging.
Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda
Heimildir: Ö-Stykkishólms, 1; Stykkishólmsbók I, 495; Húsakönnun í Stykkishólmi, 11

SN-265:024 Bakaríshóll/Bakaríð hús bústaður 65°04.587N 22°43.681V
 "Í stefnu á Súgandisey gengur höfðinn fram í nokkra totu þar sem stendur bakaríð og heitir þar Bakaríshóll [...] Rétt austan við barnaskólann er Skólahóll," segir í örnefnalýsingu Stykkishólms. Bakaríð var byggt 1896 og stendur enn. Það er nú Höfðagata 1, þar er nú rekið gistiheimili. Í bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi, er kort sem sýnir þau hús sem risin voru 1907 á Stykkishólmi. Skólinn er sýndur þar. Húsið er á norðvesturenda Þinghúshöfða, og er brött brekka til NNA og austurs frá húsinu. "Þetta var portbyggt timburhús með bröttu risi og klætt bárujárni. Gaflarnir snéru norður og suður. Í neðri hæðinni og í risinu var íbúð bakarans. Sjálft íbúðarhúsið var byggt 1896 og gekk þá venjulega undir nafninu Barnaskólinn, enda var húsið byggt sem barnaskólahús og þar starfræktur fyrsti barnaskóli í Stykkishólmi. [...] Árið 1903 flutti skólinn [...] en gamla skólahúsið hélt áfram upprunalegu heiti allt fram til 1910 þegar þar var stofnað bakarí," segir í Stykkishólmsbók II. Ítarlegri úttekt á byggingunni er að finna m.a. að finna í Stykkishólmsbók II.
Hættumat: engin hættu
Heimildir: Ö-Stykkishólms, 1; Stykkishólmsbók II, 20-21; Húsakönnun í Stykkishólmi, 11

Mynd 1 Bakaríð, horft til austurs

SN-265:026 heimild um kálgarð 65°04.598N 22°43.708V
 Í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi kemur fram að matjurtagarður hafi verið við Brandshús 077 og er þar vísað í fasteignamat frá 1916. Þar er nú bakgarður hússins Snæfells við Skólastíg 8. Þar sem kálgarðurinn var, er nú gróinn bakgarður með trjám, klöppum og blómabeðum. Engin ummerki kálgarðsins sjást á yfirborði.
Hættumat: stórhætta, vegna ábúðar
Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 30

SN-265:050 Árnahús hús bústaður 65°04.574N 22°43.775V
 Í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi, er sagt frá Árnahúsi. Þar kemur fram að húsið sé byggt 1899 og að það hafi einnig gengið undir nöfnunum Sigurðarhús, Hús Árna P og Árna P.hús. Húsið stendur enn og er nýlega uppgert. Í bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi, er kort sem sýnir þau hús sem risin

Mynd 2 Árnahús, horft til austurs

voru 1907 á Stykkishólmi. Árnahús er sýnt þar.
Húsið er við Bókhöðustíg 8.

"Hús Árna P. var portbyggt timburhús með bröttu risi og snéru gaflarnir norður og suður," segir í Stykkishólmsbók I. Kálgarður 171 og brunnur 172 tilheyrðu Árnahúsi. Nánari upplýsingar um húsið og byggðasögu Stykkishólms er m.a. að finna í bókunum Stykkishólmsbók I-II, Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og Húsakönnun í Stykkishólmi.

Hættumat: engin hætta

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 14; Stykkishólmsbók I, 478-479; Húsakönnun í Stykkishólmi, 11

SN-265:065 Teitsbær heimild um bústað

65°04.627N 22°43.731V

"Teitsbær var torfbær, sem stóð rétt norðan við þar sem Oddshús [139] var síðar byggt, uppi á Þinghúshöfða," segir í Stykkishólmsbók I. Bærinn stóð á milli Þinghús 020 og Oddshúss að sögn Braga Jónssonar, heimildamanns. Í bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi, er kort sem sýnir þau hús sem risin voru 1868 á Stykkishólmi. Teitsbær er númer 16 á því korti.

Þar sem Teitsbær var er nú malarplan og grasivaxin bakgarður Oddshúss.

"Þetta var burstabær með íbúðarlofti og snéru þilin til suðurs. Bærinn var kenndur við Teit Guðmundsson snikkara en hann byggði bæinn 1893 [...] 1907 fluttu þau í nýbyggt hús sitt [Oddshús 139] þar rétt fyrir austan. Þar með hafði Teitsbær runnið sitt skeið og skömmu síðar var bærinn jafnaður við jörðu," segir í Stykkishólmsbók I. Engin ummerki Teitsbæjar sjást á yfirborði. Nánari upplýsingar um húsið og byggðasögu Stykkishólms er m.a. að finna í bókunum Stykkishólmsbók I-II, Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og Húsakönnun í Stykkishólmi.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Stykkishólmsbók I, 489; Húsakönnun í Stykkishólmi, 9

SN-265:071 Berg hús bústaður

65°04.583N 22°43.756V

"Magnús Magnússon [...] byggði hús 1904 sem stóð efst á brúninni fyrir ofan Línalshús [130] og nefndi það Berg," segir í Stykkishólmsbók I. Berg stendur enn og hefur nýlega verið gert upp. Í bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi, er kort sem sýnir þau hús sem risin voru 1907 á Stykkishólmi. Berg er sýnt þar.

Berg er við Bókhöðustíg 10.

"Húsið var ein hæð með lágu risi og snéru gaflarnir í norður og suður. Undir norðurgaflinum var kjallari og skúr þar áfastur, og við vesturhliðina var annar skúr, þar sem gengið var inn í húsið," segir í Stykkishólmsbók I. Nánari upplýsingar um húsið og byggðasögu Stykkishólms er m.a. að finna í bókunum Stykkishólmsbók I-II, Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og Húsakönnun í Stykkishólmi.

Hættumat: engin hætta

Heimildir: Stykkishólmsbók I, 479-480; Húsakönnun í Stykkishólmi, 11

SN-265:077 Brandshús heimild um bústað

65°04.595N 22°43.699V

"Á lóðinni vestan við Skólastíg, beint á móti Ólafshúsi [140] stóðu þrjú hús á stuttum tíma og voru þau byggð hvert á eftir öðru," segir í Stykkishólmsbók II. Sveinshús var byggt 1885 og brann 1907. Brandshús var byggt 1908, á grunni Sveinshúss, en það brann árið 1920. Hér er nú Skólastígur 8 og húsið sem byggt var um 1920, heitir Snæfell og er það timburhús á tveimur hæðum og með kjallara. Því verður að teljast líklegt að ummerki fyrri húsa séu nánast horfin.

Engin ummerki fyrri húsa sjást á yfirborði. "Sveinshús var gæsilegt og vel hannað tvílyft timburhús [...] Brandshús var byggt á sama grunni og Sveinshús hafði staðið og var á ýmsan hátt sniðið eftir fyrra húsinu en þó lítið eitt minna," segir í Stykkishólmsbók II. Kálgarður 026 var innan lóðamarka Brandshúss. Nánari upplýsingar um húsið og byggðasögu Stykkishólms er m.a. að finna í bókunum Stykkishólmsbók I-II, Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og Húsakönnun í Stykkishólmi.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Stykkishólmsbók II, 11

SN-265:079 Brekka hús bústaður

65°04.543N 22°43.710V

Samkvæmt bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi stóð eldra hús áður, þar sem húsið Brekka var síðar byggt (árið 1915). Það gekk undir sama nafni, var byggt 1903 og rífið 1915. Þetta er ekki rétt samkvæmt Viðari Bjarnasyni, heimildamanni. Hann vill meina að húsið hafi aldrei verið rífið og það hafi verið byggt um 1890. Móðir hans var uppalin í Brekku en hún fæddist árið 1908 og bjó í húsinu allt sitt líf. Viðar hafði það eftir móður sinni að húsið hefði verið byggt um 1890. Viðar er einnig fæddur og uppalinn í húsinu. Fjós [210] frá Brekku voru fyrir austan húsið, fyrir neðan bratta brekku. Þar

Mynd 3 Brekka, horft til suðurs

er nú íbúðarhús við Þverveg en fjósið er utan deiliskipulagsreitsins. Í bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi, er kort sem sýnir þau hús sem risin voru 1907 í Stykkishólmi. Brekka er sýnd þar.

Brekka er við Höfðagötu 4, sunnarlega í grónu hverfi.

Hjallur 173, brunnur 174, hlaða 175 og túngarður 176 tilheyrðu öll Brekku. Nánari upplýsingar um húsið og byggðasögu Stykkishólms er m.a. að finna í bókunum Stykkishólmsbók I-II, Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og Húsakönnun í Stykkishólmi.

Hættumat: engin hús

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 31; Húsakönnun í Stykkishólmi, 11

SN-265:080 Brekkubær hús bústaður

65°04.538N 22°43.705V

Mynd 4 Brekkubær, horft til SSV

Húsið Brekkubær var byggt 1884 og gekk undir nöfnunum Jónsbær, Matthildarbær, Pétursbær, Valgerðarbær, Undirtún, Brekkubær eystri, Einarhúss og Siggí sól samkvæmt bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi. "Næst fyrir sunnan Brekku [079] stóð Brekkubær [...], segir í Stykkishólmsbók II. Í bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi, er kort sem sýnir þau hús sem risin voru 1907 á Stykkishólmi. Brekkubær er sýndur þar.

Brekkubær er á gróinni lóð við Höfðagötu 9.

Í Stykkishólmsbók II er sagt að heyhlaða og fjós hafi einnig verið á lóðinni en líklega hafa húsin verið byggð eftir 1915 og teljast því ekki til fornleifa og voru því ekki skráð sérstaklega. Engin ummerki þeirra var að sjá í bakgarði hússins. Kálgarðar 116 og

166 tilheyrðu Brekkubæ. Nánari upplýsingar um húsið og byggðasögu Stykkishólms er m.a. að finna í bókunum Stykkishólmsbók I-II, Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og Húsakönnun í Stykkishólmi.

Hættumat: engin hætta

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 31-32; Stykkishólmsbók II, 91; Húsakönnun á Stykkishólmi, 11

SN-265:081 Charlottuhús hús bústaður

65°04.582N 22°43.815V

Mynd 5 Charlottuhús, horft til vesturs

"Guðmundur Halldórsson skipstjóri sem áður bjó í Lengju [128] byggði hús þar nokkru sunnar árið 1903," segir í Stykkishólmsbók I. Samkvæmt bókinni hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi gekk húsið undir nöfnunum Guðmundar Halldórssonarhús, Guðmundarhús, Hóll og Árni á Lágafelli. Í bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi, er kort sem sýnir þau hús sem risin voru 1907 á Stykkishólmi. Charlottuhús er sýnt þar.

Húsið stendur enn og er nú Bókhöðustígur 9.

"Húsið var upphaflega 12 x 8 álnir að stærð með lágu risi. Í því voru þá tvö íbúðarherbergi, eldhús og búr. Skúr var áfstur við húsið að norðanverðu," segir í Stykkishólmsbók I. Brunnur 177 og kálgarður 178 voru tilheyrðu Charlottuhúsi. Nánari upplýsingar um húsið og byggðasögu Stykkishólms er m.a. að

finna í bókunum Stykkishólmsbók I-II, Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og Húsakönnun í Stykkishólmi.

Hættumat: engin hætta

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 34; Stykkishólmsbók I, 475

SN-265:097 Guðrúnarbær heimild um bústað

65°04.623N 22°43.699V

Tómasdóttur

"Í slakkanum, undir klettunum, rétt austan við Bókasafnið [020] var einn elsti bær í Hólminum og meðal þeirra toftbæja sem síðast voru uppistandandi. Þetta var Jónasarbær [Guðrúnarbær Tómasdóttur]" segir í Stykkishólmsbók I. Í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi kemur fram að bærinn var byggður um 1850 og að tvíbýli hafi verið þar tíma. Bærinn gekk undir nokkrum nöfnum m.a. Nýibær, Pálsbær, Uppsalar og Jónshús. Síðast var búið í austurhluta bæjarins 1889 en hann er endurbyggður sem einbýli um 1890 og rifinn um 1942. Í bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi, er kort sem sýnir þau hús sem risin voru árið 1868 í Stykkishólmi. Guðrúnarbær Tómasdóttur er númer 17 á því korti.

Þar sem bærinn var er sléttur, grasivaxinn stallur, norðan við lóð Skólastígs 4. Þar fer Þinghúshöfðinn lækkandi með þverhnípi að norðaustan.

Í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi er vísað í fasteignamat frá 1916 en þar segir: "Á túninu er matjurtagarður [179] og timburskúr gamall [180] ,". Kálgarður 179, skúr 180, túngarður 181 og brunnur 209 tilheyrðu Guðrúnarbæ Tómasdóttur. Nánari upplýsingar um húsið og byggðasögu Stykkishólms er m.a. að finna í bókunum Stykkishólmsbók I-II, Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og Húsakönnun í Stykkishólmi.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 52, 69-70; Stykkishólmsbók I, 495; Húsakönnun í Stykkishólmi, 9

SN-265:104 *Hótel Þórsnes* heimild um brunn

65°04.615N 22°43.689V

Hótel Þórsnes var byggt árið 1906 en húsið brann árið 1925, fyrir austan hlíðina frá Skólastíg 4. Hluti hússins var að öllum líkindum undir Skólastíg að sögn Braga Jósepssonar, heimildamanns. Í bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi, er kort sem sýnir þau hús sem risin voru 1907 á Stykkishólmi. Hótelíð er sýnt þar. Umrætt svæði er í halla sem að mestu er grasivaxinn, niður af Þinghúshöfða.

"Húsið er krossreist með kvisti á austurhlíð. Húsið er allt járnvarið. Skúr er áfastur við húsið, byggður í úr timbri [...] Kjallari er undir öllu húsinu [...] í kjallaranum er brunnur," segir í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi. Hlaða 183 tilheyrði hótel Þórsnesi.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 61; Húsakönnun í Stykkishólmi, 11

SN-265:107 *Höfðabrekka* hús bústaður

65°04.560N 22°43.730V

"Undir grjóthólum, fyrir austan Magnúsarhús bókhaldara [131] stóð snyrtilegt timburhús með lágu risi. Undir húsinu var kjallari og veggir úr tilhöggnu grjóti og steinsteypu [...] Þetta íbúðarhús byggði Árni Snæbjörnsson árið 1907," segir í Stykkishólmsbók II. Húsið er hefur verið gert upp og er í góðu ástandi.

Húsið stendur enn og er við Höfðagötu 2.

"Undir húsinu var kjallari og veggir úr tilhöggnu grjóti og steinsteypu. Gaflar hússins snéru norður og suður," segir í Stykkishólmsbók II. Brunnur 184, kálgarður 185, hlaða/fjós 186 og hjallur 187 tilheyrðu Brekkubæ. Nánari upplýsingar um húsið og byggðasögu Stykkishólms er m.a. að finna í bókunum Stykkishólmsbók I-II, Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og Húsakönnun í Stykkishólmi.

Hættumat: engin hætta

Heimildir: Stykkishólmsbók II, 84-85; Hús og vatnsbrunnar, 63-64

Mynd 6 Höfðabrekka, horft til suðvesturs

SN-265:114 *Jenshús gamla* heimild um bústað

65°04.623N 22°43.699V

"Í austurhalla Þinghúshöfðans voru nokkrir torfbæir um og eftir miðja nítjándu öldina. Eins og venja var til voru þessir bæir endurbyggðir og lagfærðir og endanlega risu þar timburhús á þessum sömu lóðum og oft upp af sama grunni og þau fyrri höfðu staðið [...] Eitt þeirra var Jenshús, " segir í Stykkishólmsbók I. Í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi segir að húsið hafi verið byggt 1870 og það rífið 1907. Péturshús 141 var byggt á lóð Jenshúss gamla en ekki á sama stað. Í bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi, er kort sem sýnir þau hús sem risin voru 1907 á Stykkishólmi. Jenshús gamla er að öllum líkindum þar.

Þar sem Jendhús gamla var er nú lóðin Skólastígur 4.

Engin ummerki Jenshúss sjást á yfirborði en nú er hús á þessum slóðum byggt eftir 1940. Eldhús 161 tilheyrði Jenshúsi gamla. Nánari upplýsingar um húsið og byggðasögu Stykkishólms er m.a. að finna í bókunum Stykkishólmsbók I-II, Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og Húsakönnun í Stykkishólmi.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Stykkishólmsbók I, 503; Hús og vatnsbrunnar, 68; Húsakönnun í Stykkishólmi, 11

SN-265:116 heimild um kálgarð

Við Brekkubæ 080 voru tveir matjurtagarðar [sjá einnig 166], alls 600 ferálnir segir í Húsum og vatnsbrunnum í Stykkishólmi og er þar stuðst við fasteignamat frá 1916. Ekki er vitað hvar kálgarðurinn var nákvæmlega en hann hefur að öllum líkindum verið við suðurhlíð hússins. Á korti af Stykkishólmi frá 1907, er sýndur kálgarður á þeim slóðum. Það er ekki hægt að staðfesta án nánari útskýringa á myndmáli kortsins. Kortið er úr bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi.

Umhverfis Brekkubæ er nú sléttur og grasivaxin bakkgarður.

Engin ummerki kálgarðs sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna ábúðar

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 31-32; Húsakönnun í Stykkishólmi, 11

SN-265:120 *Jósafatshús* hús bústaður

65°04.612N 22°43.756V

Í Stykkishólmsbók I segir: " Jósafat Hjaltalín smiður byggði hús sitt á Þinghúshöfða aldamótaárið 1900 [...] Í veðmálabók frá 1917 getur að líta nokkuð nákvæma staðsetningu á húsinu. Þar segir, að húsið liggir, "í

hæðarslakkanum fyrir sunnan íbúðarhús Odds Valentínussonar en við endann á Bröttugötu,"". Í bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi, er kort sem sýnir þau hús sem risin voru 1907 á Stykkishólmi. Jósafatshús er sýnt þar.

Mynd 7 Jósafatshús, horft til norðurs

Húsið stendur enn og er nú Bókhöðustígur 15.

"Í skýrslu Brunabótafélagsins frá 1949 segir: portbyggt timburhús með brotnu þaki, klætt utan með bárujárni," segir í Stykkishólmsbók I. Smiðja 182 og brunnur 188 tilheyrðu Jósafatshúsi. Nánari upplýsingar um húsið og byggðasögu Stykkishólms er m.a. að finna í bókunum Stykkishólmsbók I-II, Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og Húsakönnun í Stykkishólmi.

Hættumat: engin hættu

Heimildir: Stykkishólmsbók I, 486; Hús og vatnsbrunnar, 72-73; Húsakönnun í Stykkishólmi, 11

SN-265:124 Kristjánshús hús bústaður

65°04.590N 22°43.731V

Mynd 8 Kristjánshús, horft til norðurs

Í Stykkishólmsbók I stendur: "Kristjánshús stóð nokkru neðan við maddömu Guðrúnarþæ [130] og lá göngugata [170] í vestur, og upp með húsinu að sunnan og svo áfram yfir Höfðann. [...] Í fasteignamati frá 1916 er húsið talið byggt 1869, en með hliðsjón af sóknarmanntali er Kristján Illugason fyrst skráður þar til heimilis 1874.". Húsið hefur verið gert upp á síðustu árum. Í bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi, er kort sem sýnir þau hús sem risin voru 1907 á Stykkishólmi. Kristjánshús er sýnt þar.

Kristjánshús stendur enn og nú við Skólástíg 10.

"Þetta var lítið en stílhreint hús, ein hæð og bratt ris og lagt með skífum, og snéru gaflarnir í norður og suður," segir í Stykkishólmsbók I. Kálgarður 189 og torfkofi 190 tilheyrðu

Kristjánshúsi. Nánari upplýsingar um húsið og byggðasögu Stykkishólms er m.a. að finna í bókunum Stykkishólmsbók I-II, Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og Húsakönnun í Stykkishólmi.

Hættumat: engin hættu

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 79, 172; Stykkishólmsbók I, 511; Húsakönnun í Stykkishólmi, 11

SN-265:128 Lengja-suðurbær heimild um bústað

65°04.621N 22°43.775V

"Af Silfurgötunni var lengi fjölfarin gönguleið [170] upp á Þinghúshöfða [...] Þar fyrir ofan og innaf var vallendisspilda sem náði alveg fram á brúnina. Þarna á spildunni stóðu Lengjubæirnir. [...] Í fasteignamati frá 1930 er suðurbærinn sagður byggður 1873. [...] Árið 1889 var bærinn endurbyggður að fullu. Eftir breytinguna var hann tvískiptur [bæirnir voru í sitthvorum enda sama hússins] og upp frá því tvíþýli," segir í Stykkishólmsbók I.

Þar sem Lengja var eru nú grónir bakgarðar Jósafatshúss 120 og Oddshúss 139.

Engin ummerki Lengju sjást á yfirborði. Kálgarður 129 tilheyrði Lengju. Nánari upplýsingar um húsið og byggðasögu Stykkishólms er m.a. að finna í bókunum Stykkishólmsbók I-II, Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og Húsakönnun í Stykkishólmi.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Stykkishólmsbók I, 483

SN-265:129 heimild um kálgarð

65°04.625N 22°43.776V

"Á henni [lóð Lengju 128] er matjurtagarður," segir í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi. Ekki er lengur þekkt hvar kálgarðurinn var nákvæmlega.

Þar sem kálgarðurinn var eru nú grónir bakgarðar Jósafatshúss 120 og Oddshúss 139 að öllum líkindum.

Engin ummerki kálgarðsins sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 83

SN-265:130 Línalshús hús bústaður

65°04.578N 22°43.734V

Í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi er fjallað um Línalshús/Guðrúnarþæ en þar segir segir: "Þetta er timburhús og var byggt 1904 og kom í staðinn fyrir torfbæ sem þar stóð. [Eldri bærinn var reistur árið 1874]. Í Stykkishólmsbók II segir: "Handan við götuna, örlítið neðar en Hús Magnúsar bókhaldara [131] var Línalshús.". Í bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi, er kort sem sýnir þau hús sem risin voru 1907 á

Stykkishólmi. Líndalshús er þar.

Þetta yngra hús (sem byggt var í stað torfbæjar) stendur enn og er nú Skólastígur 12. Húsið er í niðurníðslu.

"Þetta var einnar hæðar portbyggt hús [...] klætt að utan með tjörupappa en bárujárn á þakinu. Gaflarnir snéru í norður og suður en austurhliðin að Skólastígnum," segir í Stykkishólmsbók II. Nánari upplýsingar um húsið og byggðasögu Stykkishólms er m.a. að finna í bókunum Stykkishólmsbók I-II, Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og Húsakönnun í Stykkishólmi.

Hættumat: engin hætta

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 84; Stykkishólmsbók II, 26

SN-265:131 *Magnúsarhús bókhaldara* hús bústaður
Í Stykkishólmsbók II segir: "Magnúsarhús bókhaldara sem áður hét Jenshús stóð austanmegin við Skólastíg, handan götunnar gegnt Mdm. Guðrúnar bæ [130]. [...] Jens Jónsson söðlasmiður byggði húsið 1895,". Í bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi, er kort sem sýnir þau hús sem risin voru 1868 og 1907 á Stykkishólmi. Magnúsarhús bókhaldara er á þeim báðum. Hér er líklegast um villu að ræða, húsið er ekki byggt fyrir 1868. Húsið stendur enn og er nú við Skólastíg 9. Það hefur verið gert upp.

Þetta var einnar hæðar timburhús með bröttu bárujárnsþaki, og voru svefnherbergi í risinu [...] Gaflarnir sneru norður og suður en vesturhliðin að götunni," segir í Stykkishólmsbók II. Kálgarður 192, brunnur 193 og hlaða 194 tilheyrðu Magnúsarhúsi bókhaldara. Nánari upplýsingar um húsið og byggðasögu Stykkishólms er m.a. að finna í bókunum Stykkishólmsbók I-II, Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og Húsakönnun í Stykkishólmi.

Hættumat: engin hætta

Heimildir: Stykkishólmsbók II, 28; Húsakönnun í Stykkishólmi, 9, 11

SN-265:137 *Guðbrandarbær* hús bústaður
Í Stykkishólmsbók II stendur: "Guðbrandur Jónsson byggði bæ sinn, Guðbrandarbæ, árið 1874. [...] Bærinn stóð á Höfðanum rétt sunnan við þann stað sem seinna var byggður fyrsti barnaskóli [024] í Stykkishólmi,". Í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi segir að bærinn hafi verið byggður árið 1874 og er m.a. vísað í fasteignamat frá 1886. Þá er tvíbýli í húsinu, talað um norður- og suðurbæinn. Bærinn er endurbyggður árið 1909 og reist timburhús. Í bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi, er kort sem sýnir þau hús sem risin voru 1907 á Stykkishólmi. Guðbrandarbær er sýndur þar.

Guðbrandarbær er nú við Höfðagötu 3. Verið er að lagfæra húsið.

"Norðurhöfði var timburhús, portbyggt með bröttu risi. Gaflarnir voru grámálaðir og sneru í norður og suður," segir í Stykkishólmsbók II. Skemma 195, smiðja 196, útihús 197, kálgarður 198 og fjós/hlaða 186 tilheyrðu að öllum líkindum Guðbrandarbæ.

Hættumat: engin hætta

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 94-96; Stykkishólmsbók II, 83

SN-265:139 *Oddshús* hús bústaður
"Oddur Valentínsson byggði nýtt hús árið 1907 og var það nefnt Oddshús," segir í Stykkishólmsbók I. Í bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi, er kort sem sýnir þau hús sem risin voru 1907 í Stykkishólmi. Oddshús er sýnt þar.

Oddshús stendur enn og er nú við Bókhöðustíg 17.

"Húsið er ein hæð, byggt úr timbri og járnvarið," segir í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi. Odds fjós 201, hlaða 202, brunur 203 og hleðsla 204 tilheyrðu Oddshúsi. Nánari upplýsingar um húsið og byggðasögu Stykkishólms er m.a. að

Mynd 9 Líndalshús, horft til vesturs

65°04.574N 22°43.731V

Mynd 10 Magnúsarhús, horft til vesturs

65°04.573N 22°43.690V

Mynd 11 Guðbrandarbær, horft til norðausturs

65°04.619N 22°43.725V

Mynd 12 Oddshús, horft til norðurs

finna í bókunum Stykkishólmsbók I-II, Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og Húsakönnun í Stykkishólmi.

Hættumat: engin hætt

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 98-99; Stykkishólmsbók I, 490; Húsakönnun í Stykkishólmi, 11

SN-265:140 Ólafshús hús bústaður

65°04.589N 22°43.696V

Mynd 13 Ólafshús, horft til suðurs

Í Stykkishólmsbók II er getið um Ólafshús. Þar segir: "Ágúst Þórarinnsson byggði þetta hús 1893." Í bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi, er kort sem sýnir þau hús sem risin voru 1907 á Stykkishólmi. Ólafshús er sýnt þar.

Húsið stendur enn og er nú við Skólastíg 8.

"Þetta var frekar mjótt og kassalaga hús, tvær hæðir með risi. Gaflarnir sneru í norður og suður," segir í Stykkishólmsbók II. Brunnur 205 og kálgarður 206 tilheyrðu Ólafshúsi. Nánari upplýsingar um húsið og byggðasögu Stykkishólms er m.a. að finna í bókunum Stykkishólmsbók I-II, Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og Húsakönnun í Stykkishólmi.

Hættumat: engin hætt

Heimildir: Stykkishólmsbók II, 16; Húsakönnun í Stykkishólmi, 11

SN-265:141 Péturshús hús bústaður

65°04.606N 22°43.725V

Mynd 14 Péturshús, horft til austurs

Í Stykkishólmsbók I segir: "Nokkru fyrir ofan Gamla hótelið [sjá 104] og lengra frá götunni stóð hátt kassalegt timburhús, tvær hæðir með láu risi og klætt bárujárn. [...] Árið 1907 var Péturshús eldra [sjá Jenshús gamla 114] rífið og þetta hús byggt á lóðinni." Péturshús var ekki byggt á sama stað og Péturshús eldra 114 og fær því sér númer. Í bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi, er kort sem sýnir þau hús sem risin voru 1907 á Stykkishólmi. Péturshús er sýnt þar.

Péturshús er nú við Skólastíg 6 og er hefur verið gert upp.

Brunnur 207 og kálgaður 208 tilheyrðu Péturshúsi. Nánari upplýsingar um húsið og byggðasögu Stykkishólms er m.a. að finna í bókunum Stykkishólmsbók I-II, Hús og vatnsbrunnar í

Stykkishólmi og Húsakönnun í Stykkishólmi.

Hættumat: engin hætt

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 103; Stykkishólmsbók I, 505; Húsakönnun í Stykkishólmi, 11

SN-265:161 heimild um eldhús

Í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi er getið um stakstætt eldhús á lóð Jenshúss 114. Þar er verið að vísa í fasteignamat frá árinu 1882. Þar segir: "Á lóðinni er eldhús, 8 x 4 álnir, lélegt." Ekki er vitað hvar á lóðinni húsið var og engin ummerki þess sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 68

SN-265:166 heimild um kálgarð

Við Brekkubæ 080 voru tveir matjurtagarðar [sjá einnig 116], alls 600 ferálnir segir í Húsum og vatnsbrunnum í Stykkishólmi og er þar stuðst við fasteignamat frá 1916. Ekki er vitað hvar kálgarðurinn var. Á korti af Stykkishólmi frá 1907, er að öllum líkindum sýndur kálgarður á þessum slóðum, það er ekki hægt að staðfesta þar sem útskýringar á myndmáli vantar. Kortið er úr bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi.

Umhverfis Brekkubæ er nú sléttur og grasivaxin bakgarður.

Engin ummerki kálgarðs sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna ábúðar

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 31-32; Húsakönnun í Stykkishólmi, 11

SN-265:169 Suðurhöfði heimild um bústað

65°04.553N 22°43.695V

Í Stykkishólmsbók II fjallað um Suðurhöfða. Þar segir: "Í úttekt fasteignamats frá 1916 er bærinn Höfði, sá eldri, [...] talinn vera byggður 1820 og má vera að svo sé. [...] Árið 1923 var gamli bærinn rifinn að hluta og endurbyggður." Bragi Jóseppson, heimildamaður telur að bílskúr við Höfðagötu 7 sé að hluta byggður þar sem Suðurhöfði var.

Bílskúr er til suðvesturs og grónir bakgarðar til austurs og norðurs eru þar sem Suðurhöfði var. Engin ummerki Suðurhöfða sjást á yfirborði. Hjallur 211, kálgarður 212 og brunnur 213 tilheyrðu Suðurhöfða. Nánari upplýsingar um húsið og byggðasögu Stykkishólms er m.a. að finna í bókunum Stykkishólmsbók I-II, Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og Húsakönnun í Stykkishólmi.

Hættumat: engin hætt

Heimildir: Stykkishólmsbók II, 86

SN-265:170 heimild um leið

65°04.587N 22°43.722V

"Gangstéttin meðfram suðurhliðinni á Jósafatshúsi [120] var hellulögð. Þessi stígur var nokkuð í alfaraleið, því þeir sem komu upp frá Silfurgötunni [...] fóru þarna um ef þeir áttu leið út Sæmundarhalla [...] Þá var önnur gönguleið eftir að komið var upp á Höfðann frá Silfurgötunni, austurmeð Lengjubæunum [128] [...] Þá var einnig hægt að ganga niður göngustíginn, sem kalllaður var Brattagata, og lá niður á Sæmundarhalla," segir í Stykkishólmsbók I. Allar þessar leiðir lágu á svipuðum slóðum og Brattagata er enn notuð. Ummerki eldri leiða eru nú horfin.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Stykkishólmsbók I, 486

SN-265:171 hleðsla kálgarður

65°04.565N 22°43.777V

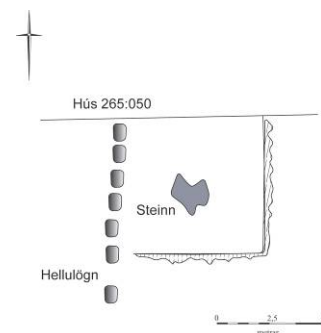
Bragi Jóseppson, heimildamaður, man eftir kálgarði við SSV hlið Árnahúss 050.

Kálgarðurinn er í bakgarði Árnahúss við Bókhöfðastíg 8. Lóðin er grasivaxin og slétt.

Við suðvesturhlið Árnahúss sést ennþá móta fyrir L-laga hleðslu sem var hluti af kálgarðinum. Hún er 7 x 7 m stór.

Mynd 15 Kálgarðurinn, horft til vesturs

Austur- og suðurveggurinn sjást ennþá og er jarðvegurinn innan þeirra um 0,3-0,5 m hærri en fyrir utan þá. Veggirnir eru um 0,3 m að hæð og sjást eitt umfar af grjóthleðslu í þeim. Að vestan er nú hellulögn og Árnahús 050 er norðar. Stór steinn/klettur er nú í miðju "kálgarðsins". Ekki er vitað hvenær kálgarðurinn var hlaðinn.

Hættumat: stórhætta, vegna ábúðar

SN-265:172 heimild um brunn

Brunnur var við Árnahús 050. Í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi er vísað í fasteignamat frá 1916 og þar kemur fram að brunnur sé við húsið. Ekki er vitað nákvæmlega hvar brunnurinn var en lóð hússins er nú (nóvember 2010) grasivaxin. Afar líklegt er að fyllt hafi verið upp í brunninn.

Lóðin umhverfis Árnahús er grasivaxin og slétt.

Engin ummerki brunns sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 14

SN-265:173 heimild um hjall

65°04.548N 22°43.716V

Árið 1900 var reistur hjallur um 10 m norðvestan við Brekku 079. Hjallurinn var rifinn árið 2000, þá var hann að hrúni kominn. Nú hefur verið byggður nýr hjallur á sama stað, með steiptum grunni. Ekki er ólíklegt að mannvist leynist ennþá undir sverði á svæðinu.

Hjallurinn var undir brattri brekku, í halla til austurs. Umhverfis hann var grasivaxið sléttlendi en klettur fast til vesturs.

Hjallurinn var um 4 x 3 m að stærð og var inngangur á suðurhlið. Undirstöður hjallsins voru grjóthlaðnar, 3-4 umfór af grjóti voru í þeim. Viðar Bjarnason, heimildamaður, á ljósmynd af hjallinum sem sýnir hann vel.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

SN-265:174 heimild um brunn

65°04.547N 22°43.712V

Að sögn Viðars Bjarnasonar, heimildamanns, var brunnur milli Brekku 079 og hjalls 173. Brunnurinn var um 7 m norðvestan við Brekku 079 og 4 m austan við hjall 173.

Þar sem brunnurinn var er nú slétt, grasivaxið svæði.

Engin ummerki brunnsins sjást á yfirborði enda var fyllt upp í hann. Brunnurinn var hlaðinn en Viðar mundi ekki hversu djúpur brunnurinn var né hvenær hætt var að nota hann.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

SN-265:175 heimild um hlöðu

65°04.551N 22°43.709V

Hlaða var rúma 10 m NNA Brekku 079 og rúma 5 m NNA við hjall 173. Viðar Bjarnason, heimildamaður man eftir henni en vissi ekki hvenær hún var reist. Hún var rifin fljótlega eftir 1950. Á korti af Stykkishólmi frá 1907, er hlaðan að öllum líkindum sýnd. Kortið er úr bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi.

Þar sem að hlaðan var, er nú malarborðið bílaplan og grasivaxið svæði upp að lágum klettum til vesturs.

Engin ummerki hlöðunnar sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna ábúðar

Heimildir: Húsakönnun í Stykkishólmi, 11

SN-265:176 hleðsla túngarður

65°04.545N 22°43.719V

Mynd 16 Túngarðurinn horft til vesturs og austurs

Leifar e.k. túngarðs sjást enn að hluta umhverfis Brekku 079.

Túngarðurinn er undir gróinni brekku með klettum og á sléttu, grónu svæði.

Túngarðurinn liggur til suðvesturs frá hjalli 173 og er meðfram brekkubrún sem kemur þar niður að austan. Hann beygir síðan til austurs og endar við nokkuð bratta brekku. Garðlagið er rofið í miðju. Garðlagið er 0,4 - 1 m á hæð, grjóthlaðið og um 1 m á breidd. Það er grasivaxið að ofan. Viðar Bjarnason, heimildamaður, telur að garðlagið sé frá svipuðu skeiði og hjallur 173 eða frá byrjun 20. aldar.

Hættumat: stórhætta, vegna ábúðar

SN-265:177 heimild um brunn

Yfirbyggður vatnsbrunnur var við Charlottuhús 081. Upplýsingar um brunninn koma fram í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og þar vísað í fasteignamat frá 1916. Nákvæm staðsetning brunnsins er nú týnd og líklegt er að fyllt hafi verið upp í hann.

Lóðin umhverfis Charlottuhús er grasivaxin og slétt.

Engin ummerki brunns sjást á yfirborði en líklega hefur brunnurinn verið mjög nærri húsinu.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 34

SN-265:178 heimild um kálgarð

65°04.583N 22°43.817V

Matjurtagarður var við Charlottuhús 081. Þeirra er getið í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og þar vísað í fasteignamat frá 1916. Bragi Jóseppson, heimildamaður, taldi að matjurtagarðurinn hefði verið fyrir sunnan íbúðarhúsið. Á korti af Stykkishólmi frá 1907, er kálgarðurinn sýndur. Kortið er úr bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi.

Lóðin umhverfis Charlottuhús er grasivaxin.

Engin ummerki kálgarðs sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 34

SN-265:179 hleðsla kálgarður

65°04.627N 22°43.701V

Garðlag er rúma 15 m sunnan við Þinghús 020 og tæpum 10 m norðan við Guðrúnabæ Tómasdóttur 097. Garðurinn er að öllum líkindum sá kálgarður sem getið er í fasteignamati Guðrúnarbæjar frá 1916. Ekki er hægt að útiloka að mannvistarleifar tengist gamla Jenshúsi 114. Á korti af Stykkishólmi frá 1907, er að öllum líkindum sýndur kálgarður á þessum slóðum, það er ekki hægt að staðfesta þar sem útskýringar á táknum vantar.

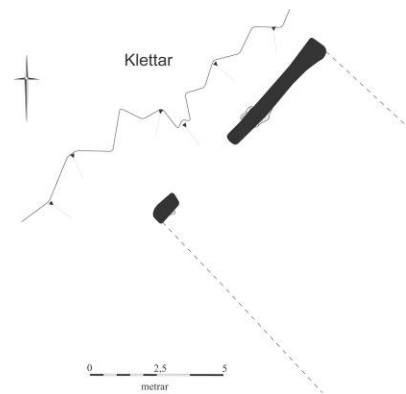
Kortið er úr bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi.

Hleðslan er á grasivöxnum og sléttum stalli, þeim sama og Guðrúnarbær Tómasdóttur 097 er á.

Kálgarðurinn er um 9 x 9 m að stærð en vesturhlið hans er best varðveitt. Inngangur hefur verið í suðvesturenda, í skjóli frá um 2 m háu klettabelti. Sá veggur er um 0,3-0,4 m á hæð og grjóthlaðinn. Það glittir í eitt umfar af grjóthleðslu í mikilli sinu. Norðurhluti austurhliðar kálgarðsins er horfinn og til suðurs mótar einungis fyrir um 0,2 m háum bökkum, sem má í raun eingöngu greina vegna gróðurbreytinga, miklu meiri sína er þar en fyrir utan kálgarðinn.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Húsakönnun í Stykkishólmi, 11

Mynd 17 Kálgarðurinn, horft til SSV

SN-265:180 heimild um skemmu

"Á túninu [Guðrúnarbæjar Tómasdóttur 097] er matjurtagarður [179] og timburskúr gamall," segir í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi sem hefur upplýsingar úr fasteignamat frá 1916. Ekki er vitað með vissu hvar þessi skúr var staðsettur, en hann var þó að öllum líkindum á sama stalli og Jónasarbær 097 og kálgarður 179. Slétt og grasivaxið svæði.

Engin ummerki skúrsins sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 52

SN-265:181 garðlag túngarður

Garðlag liggur eftir austurhlið grasivaxins stalls þar sem Þinghúshöfði fer lækandi að norðaustan. Líklegast hefur garðurinn verið hluti af e.k. túngarði sem tengdist Guðrúnarbæ Tómasdóttur 097 sem var á sama stalli.

Grasivaxið og slétt svæði er fyrir vestan garðlagið en 10-15 m hátt þverhnípi til austurs.

Garðlagið er grjóthlaðið og liggur til austurs frá náttúrulegum kletti. Við snarbratta brekku beygir það til suðausturs og endar á brún hennar. Garðlagið er rúmlega 30 m langt og rof er í því á þremur stöðum. Það er um 0,3 m á hæð í norðurenda og þar er eitt umfar af steinum. Í suðurenda er garðlagið um 1 m á hæð, um 0,2 m á breidd og 4 umför af grjóti sjást. Stallurinn er 15-18 m að breidd, að vestan er um 2 m hátt klettabelti en þverhnípi að austan.

Hættumat: stórhætta, vegna ábúðar

65°04.633N 22°43.687V

Mynd 18 Túngarðurinn horft til norðurs og suðvesturs

SN-265:182 heimild um smiðju

Samkvæmt fasteignamat frá 1901 var smíðahús á lóð Jósafatshúss 120. Upplýsingar um þetta eru að finna í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi en þar stendur: "Á lóðinni er smíðahús,". Í Stykkishólmsbók I er lýsing á húsi á þessum slóðum, líklega smíðahúsinu en þar stendur: "Sunnan við húsið [Jósafatshús] handan við gangstéttina var langur tréskúr með lágu skúrþaki og gluggum á báðum hliðum, til austurs og vesturs,".

Gróinn bakgarður Jósafatshús er nú á þessum slóðum.

Engin ummerki smiðju sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 72

SN-265:183 heimild um hlöðu

65°04.615N 22°43.682V

"Tóft" er skrifað inn á deiliskipulag Stykkishólms frá 1944. Hún var skammt norðaustan við staðsetningu hótels Þórsnes 104. Líklega er tóftin af heykoka sem getið er um í fasteignamati hótelsins frá 1916 sem birtist í bókinni Hús og vatnsbrunnar á Stykkishólmi. Þar segir: "Húsinu fylgir lóð, 780 ferálnir. Á henni er heyskúr úr timbri með járnþaki, pappaklæddur, ". Nýlegt garðlag liggur nú á þessum slóðum, vestan við Skólastíg, meðfram brekku niður af Þinghúshöfða.

Þar sem tóftin var er nú hellulögð gata og grasivaxinn halli niður af Þinghúshöfða.

Engin ummerki tóftarinnar sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

SN-265:184 heimild um brunn

Brunnur var við Höfðabrekku 107. Í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi er getið um brunninn en upplýsingar um hann koma upphaflega úr fasteignamati frá 1916. Í bókinni segir: "Brunnur fylgir utan lóðar, ". Ekki er vitað hvar brunnurinn var en líklegt er að fyllt hafi verið upp í hann.

Umhverfis Höfðabrekku 2 er gróin bakgarður, til vesturs er grasivaxin brekka, önnur hús og malbikaðar götur.

Engin ummerki brunns sjást í nágrenni Höfðabrekku 107.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 64

SN-265:185 heimild um kálgarð

65°04.565N 22°43.728V

Matjurtagarður var við Höfðabrekku 107. Í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi er garðsins er getið og verið að vísa í fasteignamat frá 1916. Þar segir: "Á henni [lóð Höfðabrekku 107] er matjurtagarður, 100 ferálnir" Bragi Jóseppson, heimildamaður, taldi að kálgarðurinn hefði verið á lágrí totu sem gengur til norðurs úr brekkunni sem Höfðabrekka er byggð í. Þar er nú grasivaxið svæði en klappir standa víða uppúr sverði.

Slétt, grasixin tota með klöppum er þar sem kálgarðurinn var áður. Um 2 m brött brekka er niður af totunni til austurs, vesturs og norðurs.

Engin ummerki kálgarðs sjást á yfirborði.

Hættumat: engin hætt

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 65

SN-265:186 heimild um fjós

65°04.569N 22°43.684V

Fjós og hlaða voru áður við húsið Höfðabrekku 107. Í Stykkishólmsbók II segir: "Undir brekkunni, lítið eitt fyrir norðan húsið [Höfðabrekka 107], allt útundir Höfða [137], stóð nokkuð stórt fjós ásamt hlöðu með tilheyrandi fjóshaug [...] Árið 1911 hafði Árni makaskipti við Guðbjart [...] Árni seldi Guðbjarti húsið á 2.900 krónur og fylgdi því hálf hlaða og hálf fjós ásamt útiskúr, ". Í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi stendur: "Ennfremur er á lóðinni [Höfðabrekka 107] heyhlaða ásamt fjósi og skúr, ". Samkvæmt Braga Jóseppson lentu þessi hús undir bílskúr við Skólastíg 7 og að hluta undir götunni sjálfri. Þau útihús tilheyrðu fleiri enn einum aðila að hans sögn. Á korti af Stykkishólmi frá 1907, er fjósið og hlaðan líklega sýnd, það er ekki hægt að staðfesta þar sem útskýringar á táknum vantar. Kortið er úr bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi.

Þar sem útihúsin voru áður er nú bílskúr og malbikuð gata.

Engin ummerki útihúsanna sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 64; Stykkishólmsbók II, 85; Húsakönnun í Stykkishólmi, 11

SN-265:187 heimild um hjall

65°04.558N 22°43.747V

"Við suð-vestur hornið [þ.e. Höfðabrekku 107] var lítill hjallur [...] Í þessum hjalli var áður hertur fiskur og stundum héngu utan á hjallinum hertir þorskhausar og sigin ýsa." segir í Stykkishólmsbók II. Þessi hjallur er að öllum líkindum horfinn og nýr byggður í hans stað. Því miður tókst ekki að afla nánari upplýsinga um nýja hjallinn.

Engin ummerki hjallsins sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna ábúðar

SN-265:188 heimild um brunn

Í Stykkishólmsbók I stendur: "Sunnan við húsið [Jósafatshús 120] handan við gangstéttina var langur tréskúr með lágu skúrþaki og gluggum á báðum hliðum, til austurs og vesturs. Við suðurenda skúrsins var yfirbyggður vatnsbrunnur, ". Ekki er vitað með vissu hversu gamall brunnurinn var hann er látinn njóta vafans og skráður með á lista yfir fornleifar.

Sunnan við Jósafatshús er grasivaxinn og sléttur bakgarður.

Engin ummerki brunnsins sjást á yfirborði og hefur hann án efa verið fylltur.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir:Stykkishólmsbók I, 486

SN-265:189 heimild um kálgarð

Í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi er getið um matjurtagarð við Kristjánshús 124 en heimildir um það er að finna í fasteignamati hússins frá 1916. Ekki er vitað með vissu hvar kálgarðurinn var en í heimild er hann einfaldlega sagður "í túni". Líklegast er þó að hann hafi verið vestan við húsið.

Vestan við hús er gróinn bakgarður.

Engin ummerki kálgarðs sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir:Hús og vatnsbrunnar, 79

SN-265:190 heimild um óþekkt

Í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi er getið um "gamlan torfkofa" við Kristjánshús 124 en heimildir um hann er að finna í fasteignamati hússins frá 1916. Ekki er vitað með vissu hvar kofinn var og því ekki hægt að staðsetja hann.

Vestan við Kristjánshús er gróinn bakgarður.

Engin ummerki kofans sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir:Hús og vatnsbrunnar, 79

SN-265:191 heimild um kálgarð

"Sunnan við húsið [Líndalshús 130], undir klettunum, var kálgarður og var hlaðinn grjótagarður þar fyrir framan, og náði út að götunni," segir í Stykkishólmsbók II. Þetta svæði er nú innan lóðar Bókhöfðustígs 10 (sjá Berg 071). Á korti af Stykkishólmi frá 1907, er sýndur kálgarður á þessum slóðum. Kortið er úr bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi.

Fyrir sunnan Líndalshús er slétt, grasvaxið svæði. Klettur snúa suðvestur-norðaustur á svæðinu og eru þeir um 3-3,5 m á hæð. Kálgarðurinn hefur verið þar undir.

Engin ummerki kálgarðsins sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir:Stykkishólmsbók II, 26; Húsakönnun í Stykkishólmi, 11

65°04.568N 22°43.760V

Mynd 19 Áætlað staði kálgarðsins, horft til vesturs

SN-265:192 heimild um kálgarð

Í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi segir: " Á lóðinni [Magnúsarhús bókhaldara 131] er matjurtagarður, 238 ferálnir að stærð, ". Hér er verið að vísa í fasteignama frá 1916. Ekki er vitað hvar kálgaðurinn var nákvæmlega, líklega við suðurhlíð hússins.

Engin ummerki kálgarðs sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir:Hús og vatnsbrunnar, 87

SN-265:193 heimild um brunn

Í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi segir: " Á lóðinni [Magnúsarhús bókhaldara 131] er matjurtagarður [192], 238 ferálnir að stærð og brunnur, ". Hér er verið að vísa í fasteignamat frá 1916. Bragi Jósefsson, heimildamaður, fannst líkegt að brunnurinn hefði verið við norður- eða suðvesturhorn Magnúsarhúss bókhaldara.

Gróinn bakgarður er allt umhverfis Magnúsarhús bókhaldara.

Engin ummerki brunns sjást á lóðinni.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir:Hús og vatnsbrunnar, 87

SN-265:194 heimild um hlöðu

Heyhlaða var við Magnúsarhús bókhaldara 131 um 1916. Í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi eru eftirfarandi upplýsingar sem fengnar eru úr fasteignamati frá 1916: " Á lóðinni [Magnúsarhús bókhaldara 131] er matjurtagarður [192], 238 ferálnir að stærð og brunnur [193] [...] Ennfremur er á lóðinni heyhlaða, 8 x 6 álnir að stærð, öll járnvarin, ". Ekki er vitað hvar hlaðan var staðsett.

Gróin bakgarður er allt umhverfis Magnúsarhús bókhaldara.

Engin ummerki hlöðunnar sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 87

SN-265:195 heimild um skemmu

Í fasteignamati Guðbrandarbæjar 137 frá 1886, sem birt er í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi, segir: "Suðurbærinn [...] eldiviðarkofi, 6 x 3 álnir, fylgir þessum hluta sérstaklega". Ekki er lengur vitað hvar eldiviðarkofinn var nákvæmlega.

Engin ummerki eldiviðarkofans sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 94-95

SN-265:196 heimild um smiðju

Í fasteignamati Guðbrandarbæjar 137 frá 1886, sem birt er í Húsum og vatnsbrunnum í Stykkishólmi, segir: "Norðurbærinn [...] þessum hluta fylgir smiðja úr timbri, 8 x 4 álnir; hæð undir þak er þrjár álnir". Ekki er vitað hvar smiðjan var nákvæmlega þó líklegast hafi hún verið mjög nærri Norðurbænum.

Engin ummerki smiðjunnar sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

SN-265:197 heimild um fjós

Í fasteignamati Guðbrandarbæjar 137 frá 1910 sem birt er í Húsum og vatnsbrunnum í Stykkishólmi segir: "Húsinu [ekki segir hvorum hlutanum] fylgja útihús, 19 x 41/2 alin með skúrlagi [...] skilrímað er sundur í þrennt og brúkað fyrir heyhlöðu, eldiviðarhús og geymslur". Ekki er vitað hvar útihúsið var nákvæmlega, líklega var það mjög nærri bænum.

Engin ummerki útihússins sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 95

SN-265:198 heimild um kálgarð

65°04.572N 22°43.688V

Í fasteignamati Guðbrandarbæjar 137 frá 1916, sem birt er í Húsum og vatnsbrunnum í Stykkishólmi segir: "Á henni [lóð Guðbrandsbæjar] er matjurtagarður, 300 ferálnir að stærð". Að sögn Braga Jósepssonar, heimildamanns, var matjurtagarðurinn um 2 m fyrir sunnan Guðbrandarbæ 137.

Þar sem kálgarðurinn var er nú (2010) grasivaxinn svæði og malarborið bílaplan.

Engin ummerki kálgarðsins sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna ábúðar

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 95

SN-265:199 heimild um skemmu

Í fasteignamati Guðbrandarbæjar 137 frá 1916 sem birt er í Húsum og vatnsbrunnum í Stykkishólmi segir: "Á henni [lóðinni] er matjurtagarður [198], 300 ferálnir að stærð og geymsluskúr, 15 x 4 álnir, byggður úr timbri með járnþaki[...] Utan lóðar fylgir heyhlaða, 6 x 4 álnir og fjós yfir eina kú[sjá 186].", Ekki er vitað hvar geymsluskúrinn var. Mögulegt að hann hafi í raun verið sama hús og skráð er sem heyhlaða undir númerinu 186 en ekki er hægt að staðfesta það án frekari rannsókna.

Engin ummerki geymsluskúrs sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 95

SN-265:200 Jóhönnubrunnur heimild um brunn

65°04.570N 22°43.674V

Bragi Jósepsson, heimildamaður, man eftir Jóhönnubrunni sem var um 15 m fyrir austan Guðbrandarbæ 137. Brunnurinn var fyrir neðan um 3 m háa og snarbratta brekku niður Höfðann. Fyllt hefur verið upp í brunninn sem tilheyrði Guðbrandarbæ 137.

Þar sem brunnurinn var er nú gróið óræktarsvæði.

Engin ummerki brunnsins sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

SN-265:201 Oddsfjós þúst fjós

65°04.634N 22°43.757V

"Neðst í lóðinni, rétt upp frá Bjarnahúsi [073] var Oddsfjós og stór hlaða [202] þar rétt hjá. Fjósið var byggt fyrir tvær kýr [...] Rétt utan við fjósdýrnar var fjóshaugurinn," segir í Stykkishólmsbók I. Bragi Jósepsson, heimildamaður, sagði að fjósið og hlaðan hefðu staðið hlið við hlið en gangvegur var á milli. Tóftirnar sjást enn

en ekki er lengur vitað hvort var fjósið og hvort hlaðan.

Þústin er í grónum bakgarði Oddshúss 139, á stalli í vesturhliðum Þinghúshöfða.

Tvær þústir eru á þessum slóðum. Sú sem hér er skráð er líklega fjósið. Hún vestar en hlaða 202. Þústin er 4 x 4 m að stærð, einföld og sést móta fyrir hleðslu með timburleifum ofaná í suðurhluta hennar. Hleðslan er um 0,3 m há og glittir í eitt umfar af grjóti.

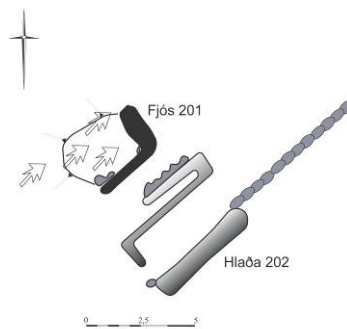
Þústin er grasvaxin, í halla til vesturs. Fimm lerkitrjám hefur verið plantað í hana. Líklega hefur verið op á suðurhlið.

Hættumat: engin hættu

Heimildir: Stykkishólmsbók I, 490

Mynd 20 Fjósið horft í norðaustur

SN-265:202 tóft hlaða

65°04.632N 22°43.751V

"Neðst í lóðinni, rétt upp frá Bjarnahúsi [073] var Odds fjós [201] og stór hlaða þar rétt hjá. [...] og heyhlaðan var 61 rúmmeter að stærð," segir í Stykkishólmsbók I. Bragi Jóseppson, heimildamaður, sagði að fjósið og hlaðan

Mynd 21 Hlaðan horft til austurs og norðurs

hefðu staðið hlið við hlið en gangvegur var á milli. Tóftirnar sjást enn en ekki er lengur vitað hvort var fjósið og hvort hlaðan. Á þessum slóðum eru tvær þústir (sjá líka 201) og er sú sem hér er skráð austar og líklega hlaðann sem getið er í lýsingunni. Tóftin er um 30 m fyrir norðan Oddshús 139 og um 10 m fyrir norðan Oddsbrunn 203, á um 2 m lægri stalli í norðvesturhlið Þinghúshöfða.

Bakgarður Oddshúss 139 er gróinn og í stöllum til vesturs.

Tóftin er 5 x 3 m að stærð, er einföld og snýr suðvestur-norðaustur. Hlaðnar undirstöður með steypum grunni hafa varðveist. Veggirnir eru um 0,3 m á hæð og ekki sést hvar op var á byggingunni. Vesturveggurinn er best varðveittur. Hann er 0,4 m á hæð og eitt umfar af grjóti sést í honum. Hleðsla liggur til norðurs frá austurvegg hlöðunnar (og út úr deiliskípulagsreitnum sem til úttektar var nóvember 2010).

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Stykkishólmsbók I, 490

SN-265:203 Oddsbrunnur heimild um brunn

65°04.627N 22°43.750V

"Oddsbrunnur. Einkabrunnur í eigu Odds Val. Brunnurinn stóð rétt fyrir vestan íbúðarhúsið [139]. Á brunndekkinu var tréausa á löngu skafti," segir í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi. Brunnurinn er nú horfinn og líklegt að fyllt hafi verið upp í hann. Brunnurinn var um 25 m vestan við Oddshús 139.

Bakgarður Oddshúss er gróinn og í stöllum til vesturs. Brunnurinn var þar sem nú er slétt, grasvaxið svæði með klöppum.

Engin ummerki brunnsins sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 167

SN-265:204 garðlag óþekkt

65°04.628N 22°43.757V

Meðfram austurhlið náttúrulegs stalls í bakgarði Oddshúss 139 er garðlag. Garðlagið er um 30 m vestan við Oddshús og 15 m suðaustan við fjós 201.

Gróinn bakkgarður í halla til vesturs niður af Þinghúshöfða.

Garðlagið liggur suðvestur-norðaustur og sést á 10 m löngum kafla. Það liggur meðfram aflíðandi brekku til vesturs niður af Þinghúshöfða. Garðlagið er grjóthlaðið. Í því eru þrenn umför af grjóti. Það er 0,4 m á hæð og

Mynd 22 Garðlagið, horft til suðausturs

um 0,5 m á breidd. Hlutverk garðlagsins er óþekkt. En það hefur líklega tengst elstu búsetu í Oddshúsi.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

SN-265:205 heimild um brunn

65°04.588N 22°43.695V

"Inni á blettinum [við Ólafshús 140] var yfirbyggður vatnsbrunnur til heimilsnota," segir í Stykkishólmsbók II. Í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi er brunnsins getið þegar vísað er í fasteignamat frá 1916. Brunnurinn var um 2 m fyrir sunnan Ólafshús en öll ummerki hans eru nú horfin vegna fyllingar.

Þar sem brunnurinn var er gróin bakgarður ólagshús 140.

Engin ummerki brunnsins sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Stykkishólmsbók II, 16; Hús og vatnsbrunnar, 102

SN-265:206 heimild um kálgarð

65°04.597N 22°43.666V

"Lóðin [við Ólafshús 140], er 780 ferálnir, þar af er matjurtagarður 400 ferálnir," segir í bókinni Hús og vatnsbrunnar á Stykkishólmi og vísað í fasteignamat frá 1916. "Austan við girðinguna [umhverfis Ólafshús 140], niðri í slakkanum, undir vegkantinum, var kartöflugarður," segir í Stykkishólmsbók II. Engin ummerki kartöflugarðsins eru sjáanleg. Á korti af Stykkishólmi frá 1907, er sýndur kálgarður á þessum slóðum. Kortið er úr bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi.

Þar sem kartöflugarðurinn var er gróið svæði.

Engin ummerki kartöflugarðsins sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 102; Stykkishólmsbók II, 16; Húsakönnun í Stykkishólmi, 11

SN-265:207 brunnur brunnur

65°04.605N 22°43.733V

Mynd 23 Brunnurinn, horft til suðurs

"Á lóðinni [við Péturshús 141] er brunnur," segir í bókinni hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og vísað í fasteignamat frá 1916. Í Stykkishólmsbók I kemur fram að brunnurinn hafi verið yfirbyggður. Brunnurinn er ennþá varðveittur og er um 6 m vestan við Péturshús 141. Stálplata hefur verið sett yfir brunninn og grjóti hrúgað þar ofan á. Ekki var unnt að sjá ofan í brunninn. Stálplatan var um 1 x 1 m að stærð og brunnopið því minna.

Brunnurinn er í grónum bakgarði við péturshús, einungis um 2 m frá Bröttugötu.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 103; Stykkishólmsbók I, 505

SN-265:208 heimild um kálgarð

65°04.606N 22°43.732V

"Á lóðinni [við Péturshús 141] er brunnur [207] og matjurtagarður," segir í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og vísað í fasteignamat frá 1916. Telja verður afar líklegt að kálgarðurinn hafi verið vestan við Péturshús 141, fast sunnan við brunn 207. Þar er grasvaxið og slétt svæði. Á korti af Stykkishólmi frá 1907, er kálgarður á þessum slóðum. Kortið er úr bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi.

Gróin bakgarður er nú þar sem kálgarðurinn var áður.

Engin ummerki kálgarðsins sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 103; Húsakönnun í Stykkishólmi, 11

SN-265:209 heimild um brunn

65°04.624N 22°43.681V

Í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi stendur: "Einkabrunnur sem tilheyrði Jónasarbæ [Guðrúnarbæ tómasdóttur 097]. Brunnurinn stóð á blettinum sunnan við bæinn, í brekkunni ofan við gamla hótelið [104]. Brunnurinn var aflagður um 1930,". Líklegt er að fyllt hafi verið upp í brunninn.

Austurhlíðar Þinghúshöfða eru brattar, með klettabeltum, grjóti og grasi.

Engin ummerki brunnsins sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 166

SN-265:211 heimild um skemmu

"Þar er [lóð Suðurlhöfða 169] matjurtagarður [212], 356 ferálnir; einnig skemma," segir í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og vísað í fasteignamat frá 1916. Ekki er vitað hvar skemman var staðsett nákvæmlega en hún var þó að öllum líkindum nærri Suðurlhöfða.

Grónir bakgarðar, malarborin bílaplön og hús byggð eftir 1940 eru nú við Höfðagöru 5 og 7.

Engin ummerki skemmu sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 134

SN-265:212 heimild um kálgarð

"Þar er [lóð Suðurlhöfða 169] matjurtagarður, 356 ferálnir," segir í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi og vísað í fasteignamat frá 1916. Ekki er vitað hvar kálgarðurinn var en líklegt má telja að hann hafi verið innan núverandi lóðamarka Höfðagötu 5 eða 7.

Grónir bakgarðar, malarborin bílaplön og hús byggð eftir 1940 eru nú við Höfðagöru 5 og 7.

Engin ummerki kálgarðsins sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 134

SN-265:213 heimild um hjall

"Þar er [lóð Suðurlhöfða 169] matjurtagarður [212], 356 ferálnir; einnig skemma [211] og hjallur, hvortveggja úr timbri," segir í bókinni Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi. Ekki er vitað hvar hjallurinn var staðsettur en hann var líklega nærri Suðurlhöfða.

Grónir bakgarðar, malarborin bílaplön og hús byggð eftir 1940 eru nú við Höfðagöru 5 og 7.

Engin ummerki hjallsins sjást á yfirborði.

Hættumat: stórhætta, vegna framkvæmda

Heimildir: Hús og vatnsbrunnar, 134

4. Niðurstöður

Stykkishólmur er einn elsti kaupstaður landsins en þéttbýlismyndun hófst þó ekki að ráði fyrr en á seinni hluta 18. aldar². Stykkishólmur dregur nafn sitt af Stykkinu s.k. sem er í höfninni framan við bæjarstæðið. Bærinn byggðist upp í kringum höfnina og hefur í stórum dráttum byggst upp á nokkrum blágrýtisklapparholtum og mýrarsundum á milli þeirra sem hafa verið þurrkuð. Deiliskipulagsreiturinn er nyrst á svokölluðum Þinghúshöfða og nær yfir norðurhluta Höfðagötu, Skólastígs og Bókhöfðustígs.

Eins og áður kom fram er svæðið sem tekið var út innan landamerka Grunnasundsess. Deiliskipulagsreiturinn er 700-1000 m NNA við Grunnasundsnesbæinn, utan við heimatún. Í dreifbýli gildir sú meginregla um dreifingu minjastaða að þeir eru þéttastir í túni heim við bæi en fækkar eftir því sem fjær dregur frá byggð. Ekki er því að búast við að mikilla minja frá tímunum fyrir þéttbýli sé að vænta á deiliskipulagsreit.

Höfðinn sem deiliskipulagsreiturinn er á heitir nú Þinghúshöfði en hét áður Vörðuhöfði en ekki er lengur vitað hvar sú varða er hann dró nafn af stóð. Algengt er að eldri búsetuminjar verði undir þegar þéttbýli eykst, og því mögulegt að fleiri minjastaðir hafi horfið þegar byggðin reist á Þinghúshöfða án þess að ummerki þeirra sjáist á yfirborði. Eins og áður segir eru þó engar vísbendingar um eldri mannvistarleifar á svæðinu, ef frá er talin varðan.

Þinghúshöfði, sem einnig kallaður stundum nefndur Höfði, er um 15 m hátt klapparholt, beint sunnan við bryggjuna í Stykkishólmi og er áberandi kennileiti innan bæjarins. Byggð tók að rísa þar á seinni hluta 19. aldar og flestir, ef ekki allir, minjastaðirnir sem skráðir voru innan deiliskipulagsreitsins tengjast þeirri búsetu. Sjálft örnefnið er dregið af þinghúsi bæjarins sem þar reis árið 1898 en nýtt hús var byggt á sama stað um 1940 og sjást engin ummerki um eldra húsið nú.

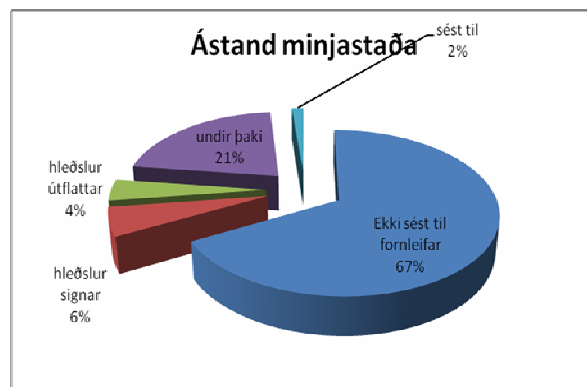
Mörg af gömlu húsunum sem byggð voru á Þinghöfða á árunum í kringum 1900 eru enn uppistandandi og eru merkileg heimild um húsakost þessa tíma. Þrátt fyrir það er talsvert horfið af annars konar mannvirkjum sem einkenndu Stykkishólm á seinni hluta 19. aldar og byrjun þeirrar 20. Þessi mannvirki voru flest byggð í kringum íbúðarhúsin og voru t.d. brunnar, kálgarðar og útihús. Þó að þessar fornleifar séu horfnar af yfirborði, (t.d. fyllt upp í þær eða búið að slétta yfir þær), teljast þær í hættu séu framkvæmdir fyrirhugaðar á staðnum

² Hú og vatnsbrunnar í Stykkishólmi, 8

þar sem ekki er ólíklegt að einhverjar mannvistarleifar kunni enn að leynast undir sverði. Einnig er nauðsynlegt að hafa í huga að mögulegt er að áður óþekktar minjar leynist undir yfirborði.

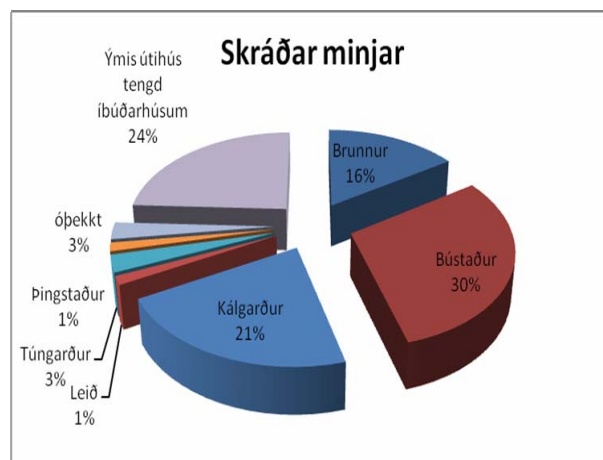
Eins og fyrr var sagt voru skráðir 70 minjastaðir innan deiliskipulagsreitsins en meirihluti þeirra er horfinn líkt og sést í töflunni hér fyrir neðan. Ein helsta ástæða þess er þéttbýlismyndun.

Ástand	Fjöldi
Ekki sést til fornleifar	47
hleðslur signar	4
hleðslur útflattar	3
undir þaki	15
sést til	1

Stærsti varðveitti minjaflokkurinn eru íbúðarhús. Af þeim gömlu húsum sem þekkt eru úr heimildum innan deiliskipulagsreits eru 15 hús sem enn standa. Öll þeirra eru í góðu ástandi fyrir utan Línalshús 265:131, sem þarfnast lagfæringar. Aðrar varðveittar minjar eru einungis sjö talsins og mikil ástæða til að leita leiða til varðveita þær. Þetta er brunnur 265:207, kálgarðar 265:171 og 175, túngarðar 265:176 og 181, fjós 265:201 og hlaða 265:202. Í töflunni að neðan sjást hlutverk allra þeirra minjastaða sem skráðir voru innan deiliskipulagsreits.

Hlutverk	Fjöldi
Brunnur	12
Bústaður	21
Kálgarður	15
Leið	1
Túngarður	2
Ýmis útihús tengd íbúðarhúsum	
Þingstaður	1
Óþekkt hlutverk	2

Utan bústaða eru stærstu minjaflokkarnir á deiliskráningarsvæðinu brunnar, ýmis konar útihús/skemmur og kálgarðar. Þetta kemur kannski ekki á óvart þar sem byggð á svæðinu, undir lok 19. aldar og byrjun þeirra 20. einkenndist íbúðarhúsabyggð sem flest höfðu eigin brunn til afnota og gjarnan kálgarð og einhverja kofa (s.s. fjós, smiðju eða hjall) innan afgirtrar lóðar. Við íbúðarhúsin stóðu einnig gjarnan minni byggingar, t.d. fjós og hlöður eða smiðjur/skemmur. Að sögn Braga Jónssonar³ var hver gróni blettur nýttur undir kýr eða kálgarð og því má búast við að mestallt svæðið á Þinghúshöfða sé raskað og mannvist þar víða undir sverði.

Ekki reyndist unnt að hnitsetja nokkuð hátt hlutfall minjastaðanna. Ein helsta ástæða þess er að nákvæm staðsetning þeirra er ekki þekkt og lóðir húsanna hafa tekið breytingum. Í bókinni Húsakönnun í Stykkishólmi kemur þetta skýrt fram á korti af Stykkishólmi frá 1907⁴. Útskýringar á myndmáli kortsins vantar en líklega eru sýnd útihús og kálgarðar víða í nágrenni húsa án þess að hægt sé að sjá hverjum þau tilheyra.

³ Munnleg heimils þann 30. nóvember 2010

⁴ Húsakönnun í Stykkishólmi, 11

5. Hnitaskrá ISN93

Samtala	Longitude	Latitude
SN-265:020	324735.41	513783.26
SN-265:024	324747.83	513691.15
SN-265:026	324728.5	513713.43
SN-265:050	324673.08	513672.01
SN-265:065	324712.92	513768.86
SN-265:071	324689.06	513687
SN-265:077	324734.81	513706.93
SN-265:079	324720.61	513612.45
SN-265:080	324723.97	513602.39
SN-265:081	324642.71	513689.57
SN-265:097	324741.32	513775.56
SN-265:104	324744.68	513744.4
SN-265:107	324707.2	513643.22
SN-265:114	324738.17	513759.19
SN-265:120	324691.82	513741.05
SN-265:124	324709.57	513700.22
SN-265:128	324678.01	513759
SN-265:129	324678.01	513767.08
SN-265:130	324705.62	513676.75
SN-265:131	324707.2	513669.25
SN-265:137	324739.75	513666.29
SN-265:139	324717.06	513754.26
SN-265:140	324736.19	513695.88
SN-265:141	324715.68	513729.41
SN-265:169	324733.04	513629.21
SN-265:170	324716.47	513693.71
SN-265:171	324670.71	513654.86
SN-265:173	324716.67	513621.72
SN-265:174	324719.43	513618.96
SN-265:175	324722.59	513625.66
SN-265:178	324640.93	513689.96
SN-265:179	324736.39	513766.69
SN-265:181	324748.82	513778.13
SN-265:183	324750.2	513744.4
SN-265:185	324709.37	513652.88
SN-265:186	324743.3	513658.21
SN-265:187	324693	513641.05
SN-265:191	324684.12	513660.58
SN-265:200	324751.78	513659.19
SN-265:201	324693.59	513783.26
SN-265:202	324698.13	513779.51
SN-265:203	324698.13	513768.66
SN-265:205	324760.85	513710.08
SN-265:206	324737.18	513694.3
SN-265:209	324752.95	513760.96
SN-265:211	324709.37	513728.03
SN-265:212	324710.16	513729.8
SN-265:213	324740.53	513664.91

Heimildir

Bragi Straumfjörð Jósepsson (2003). *Stykkishólmsbók I-II*. Reykjavík og Stykkishólmi: Mostraskegg.

Bragi Jósepsson (2004). *Hús og vatnsbrunnar í Stykkishólmi á fyrri hluta 20., aldar*. Mostraskegg.

Hörður Ágústson (1978). *Húsakönnun í Stykkishólmi*. Reykjavík: Prentþjónustan hf.

Ö-Stykkishólmur. Jóhann Rafnsson skráði árið 1981. Stofnun Árna Magnússonar; örnefnasafn.

Heimildamenn

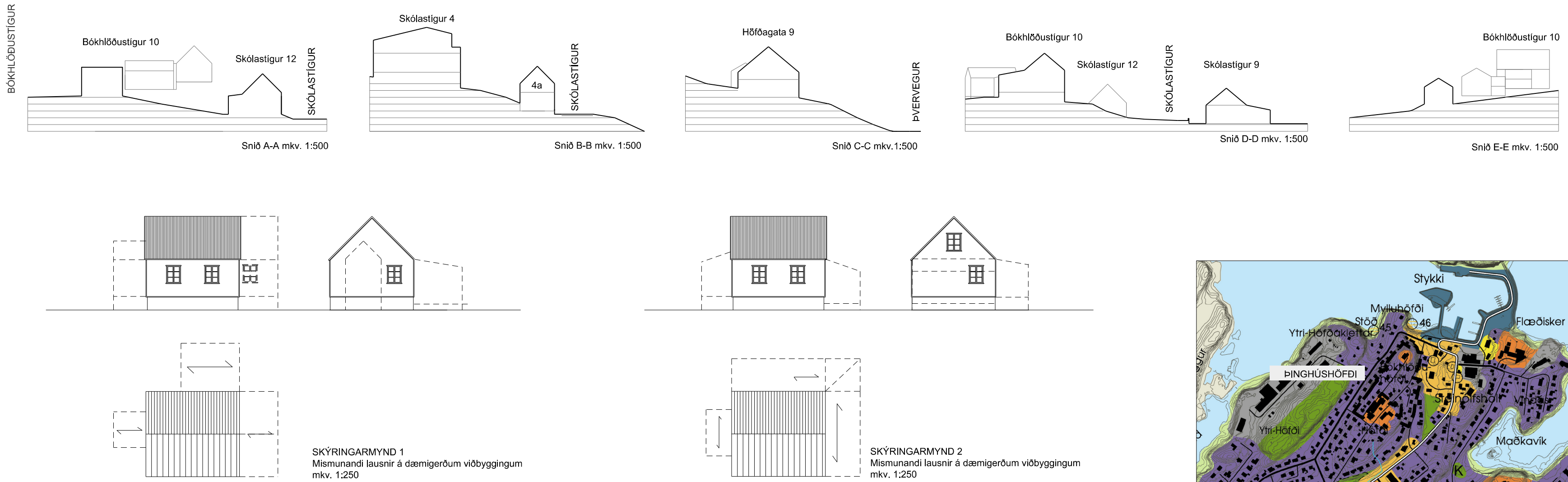
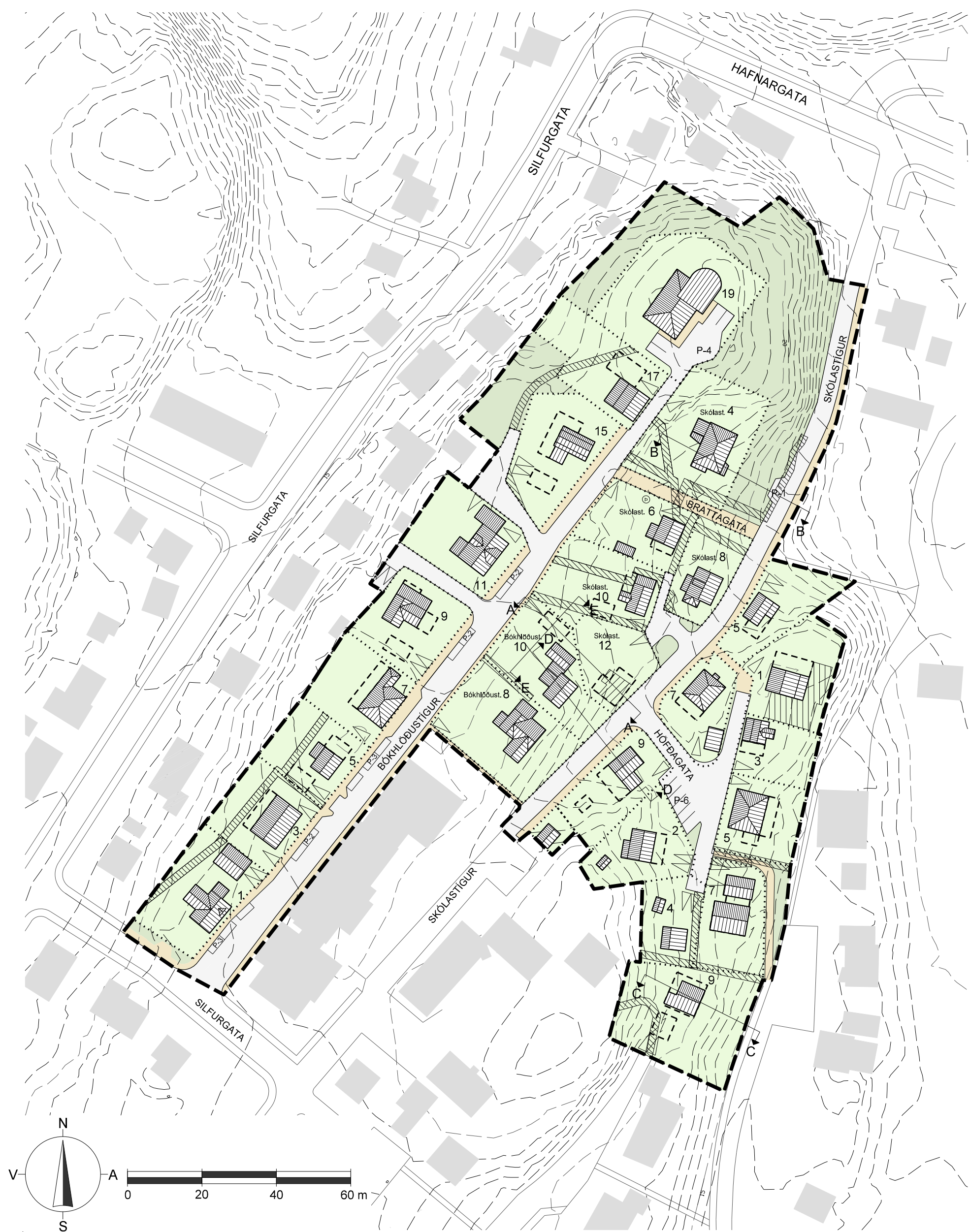
Bragi Jósepsson
Viðar Bjarnason

Viðaukar

Fornleifar innan deiliskipulagsreits á Þinghúshöfða

- Fornleifar
- Garðlög
- Gróflega áætluð mörk skipulagsreits

TILLAGA AÐ DEILISKIPULAGI

VERNDUNARÁKVÆÐI

-Endurgerð húsanna skal taka mið af upprunalegu útliti þeirra, svo sem ef um stækkun eða breytingar er að ræða, þá fali þær vel að upprunalega húsinu og andlæti og einkennum staðarins (sjá almenna skilmála), auk sérskilmála fyrir hvert hús. Mikilvægi er að styrkja sjónhornt þar sem ástýrð einstakra bygginga skiptir máli sem hluti af stærri heild auk þess sem útsýni er ekki óþarflaga skert með nýjum byggingum.

-Styrkja skal heildarmynd svæðsins með samræmdu valli á yfirborðsferð gata, götugöngum, lýsingu og annari umhverfismótun.

SKILMÁLAR FYRIR UMHVERFI HÚSANNA

LÝSING Á LÖÐUM
Ekki má flóðlysa byggingar og gróður. Takmarka skal lýsingu á lóð.

BILASTÆÐI
Um bilastæði glidir almennt að leittast skal við að koma fyrir tvö bilastæði innan lóðar. Auk þess gerir deiliskipulagið ráð fyrir sameiginlegum bilastæðum í götum.

GÖNGULEIÐIR
Gönguleið liggur um Bröttugötu frá Skólastíg að Bókhóustíg. Þá er gönguleið frá Hólfagötu 5-7 að Þverveg.

GIRÐINGAR, GRINDVERK OG SKJÓLVEGGIR
Byggja má skjólveg í nánd við íbúðahús. Hámarks hæð er 180 cm. Byggingarhefni skal vera timbur. Mála skal skjólveg í samræmi við íbúðarhús. Ekki má setja upp skjólveg á lóðarmörkum. Efni grindverka á lóðarmörkum skal vera timbur, þettileiki klæðningar má elgi fara yfir 50%. Grindverk má vera 80-100 cm hátt.

Byggja skal utan um sortunnum og látt til mottugerðar við hús og skal það gert í samræmi við efnis- og lítaval á hús.

GRÓÐUR

Víðaháða skal opnu yfirbragði hverfisins. Lingerði á lóðarmörkum mega vera að hámarki 120 cm há. Gróðursetja má stök tré, en þau mega ekki verða hærr en 5 metra.

MENNINGARMINJAR

Víska á lóðum eru leifar af hleðslum. Meta verður í hverju tilfalli hvort um menningarverðmæti sé að ræða. Ef áður ókunnar fornleifar finnast á svæðinu við uppgroft skal tilkynna það til Fornleifavendrar ríkisins. Óheimilt er að raska fornleikum sem kanna að koma í ljós við uppgroft nema að fenginni heimild Minjarvandar Vesturlands. Vísao er í Þjóðminjarlag 107/2001.

KYÐIR UM LAGNIR

Ef þótt er á er heimilt að fara lagnir í samráði við byggingarfulltrúa og vðeigandi stofnanir en allur tilfallandi kostnaður skal greiddur af lóðarhafa.

ALMENNIR SKILMÁLAR FYRIR VIÐBYGGINGARINBYGGINGAR:
Óskil lóðarhafi eftir stækkun/breytingu á hús sinu skulu eftirfarandi atvði höfð að leiðarljósi:

Um þil hús sem óskað er eftir breytingum á og sem vegna altnrs eru hús lögum um húsafröðun nr. 104/2001, skal leita álts hjá húsafröðunarmefnd með göðum fyrirvara af eigendur hlyggjast breyta hús sinu, flytja það eða rífa.

Byggingar skulu vera í sömu stærðarhlutfölum og þau hús sem fyrir eru og skulu efnisval og deilislusnir vera þær sömu, hvort sem um er að ræða frágang við þakanna, glugga/hurðir eða annað. Þóstar skulu setir í glugga, séu þær ekki til staðar, til samræmis við glugga í upprunalegu húsi. Gluggar skulu vera úr timbri og skal gler í gluggum vera glært.

Þakefni húsar og frágangur allur taki mið af upprunalegu efnisvali og gerð hvers húsar. Ekki er heimilt að nota aðrar mótaðar málmplötur en hefðbundnar báraðar plötur.

Bent er á heimasíðu Húsafröðunarmefndar varðandi frekari leiðbeiningar um frágang þakans.

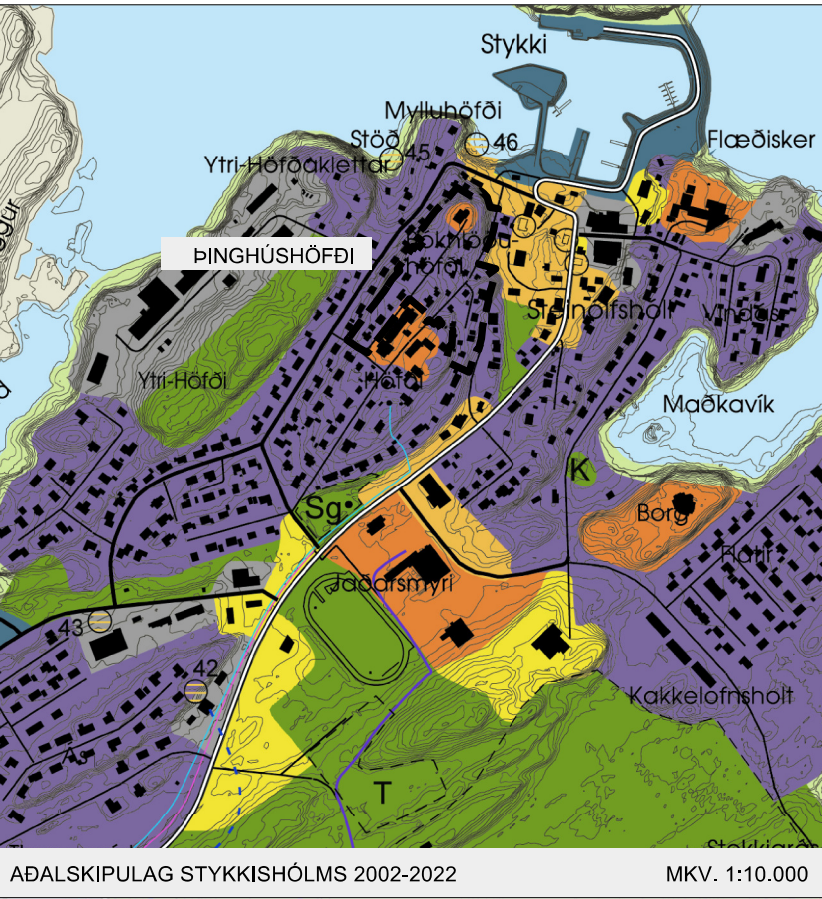
Almennt eru timburhús eingangnuð í grind en verði eingangur færð utan á grind skal gæta þess að dýpt glugga frá útvegg verði óbreytt og að fjarlægð þakkanis frá útvegg verði einnig óbreytt. Heimilt er að byggja við hús allt að 6 m² utan skilgreinds byggingarhefts fyrir l.d. bíslag, sorpgæmslu o.þ.h.

Eitt af einkennum byggðarinnar eru hrein þakform án kvista. Þessu yfirbragði skal haldið og er því ekki heimilt að vera með kvisti á þökum.

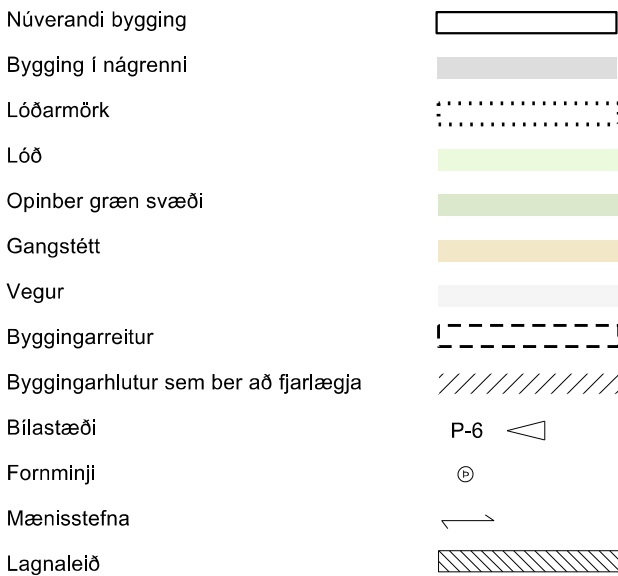
Heimilt er að byggja geymsluskúr garðhýsi á lóð utan byggingarhefts og skal hann vera að hámarki 8 m². Hámarks hæð geymsluskúra skal vera 2,8 metrar og hámarksveggshæð er 2,4 metrar. Geymsluskúr og garðhýsi skulu taka mið af íbúðarhúsi hvað varðar lit, efnisval og almennan frágang. Staðsetning er það samþykkt byggingarheftar. Geymsluskúr mega ekki taka útsýni frá nágðrunum né vera staðsettir nær aðliggjandi húsum en 8 metra.

Þar sem aðstaður leyfa hefur verið skilgreindur byggingarheftir fyrir bílgæmslur innan lóðar. Bílgæmslur skulu ekki vera stærri en 25 m² og skal hæð þeirra ekki fara yfir 3,8 metra frá botnplötu. Þakhalli skal vera á bilinu 25-35[°]. Bílgæmslur skulu taka mið af íbúðarhúsi hvað varðar lit, efnisval og almennan frágang. Leittast skal við að staðsetja bílgæmslur eins lágt í landi og mögulegt er.

Hafa skal Skýringarmynd 1 og 2 (Mismunandi lausnir á dæmigerðum víðbyggingum) til hliðsjónar við hönnu víðbyggingar.

SKÝRINGAR

Deiliskipulag þetta var auglýst frá _____ til _____

Deiliskipulag þetta sem hefur hlotið meðferð skv. 25. gr. laga nr. 73/ 1997 var samþykkt í skipulagsnefnd þann _____

og í bæjarsjórn þann _____

Auglýsing um deiliskipulag þetta var birt í B-deild Stjórnartíðinda

þann _____